

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regelo
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. Szeptember 13
VII. évfolyam 241. szám.

Kedd

London bizik a békében, de adott esetben erélyes cselekvéstől sem fog visszariadni

Chamberlain félre nem érthető kijelentése — Ma mondja el sorsdöntő beszédét
Hitler kancellár — Benes és Göring beszédeinek nemzetközi visszhangja
Rendkívüli minisztertanács Londonban és Párisban

(LONDON.) A tegnapi minisztertanács után és az angol politikai élet vezető személyiségei véleményének kialakulása eredményeként, végül az angol kormány is leszögezte álláspontját a jelenlegi nemzetközi helyzetben. Illetve megállapította azt a szerepet, amelyet Anglia a jelenlegi helyzetben betölteni kíván és hivatott. Bár a minisztertanácsról és annak határozatairól nem adtak ki hivatalos jelentést, Chamberlain miniszterelnök és a Foreign Office egyik tagja nyilatkozott a sajtónak, amelyben ismertetik az angol kormány álláspontját és nézetét úgy a belpolitikai, mint a külpolitikai kérdésekben.

LONDON BIZAKODIK

A szudétánémet kérdésben az angol kormány azt hiszi, hogy azt békés uton is lehet rendezni. Felfogása és véleménye szerint mindaddig, amíg lord Runciman Prágában tartózkodik, nincs semmi indok annak feltevésére, hogy a kérdés békés uton ne lenne rendezhető, még abban az esetben sem, ha a szudétánémet párt és a cseh kormány között folyamatban levő tárgyalások esetleg holtpontra is jutnának.

FÉLREÉRTHETETLEN FIGYELMEZTETÉS

Minden más esetben, nevezetesen, ha más eszközökkel és más uton kísérelnék meg a kérdés megoldását, az egész művelt világ súlyosan elítélné a provokáló, illetve a támadó felet. Semmi ok és érv sem tenné igazolttá a jelenlegi helyzetben a békés tárgyalások folytatása helyett az erőszakos eszközök alkalmazását egyik részről sem, de különösen nem kívül álló oldalról. Anglia álláspontját illetően nem merülhet fel semmi kétség. Chamberlain miniszterelnök újólag megerősítette a sajtónak adott kijelentésében, hogy nemcsak más hatalmak, hanem maga Nagybritannia is beavatkozhatna a csehszlovákiai kérdés békés megoldása érdekében. Ez a beavatkozás Anglia részéről azonban másirányú is lehet, különösen abban az esetben, ha Franciaország területi épségét bármilyen veszély is fenyegetné.

VILÁGOS BESZÉD...

Ebben a kérdésben egyébként úgy Chamberlain angol miniszterelnök a folyó év március havában, mint pedig sir Simon angol kincstári kancellár a folyó évi augusztus havában elmondott beszédeikben nyíltan leszögezték és ezt a változatlan álláspontot és felfogást Németországnak is meg kell értenie. Nem szabad tehát a német kormányt ábrándokban ringatnia magát abban az értelemben, hogy erélyes és nagyszabású csapatösszevonásokkal gyors és döntő győzelmet arat Csehszlovákia felett és nem szabad azt hinnie, hogy

ebben az esetben Franciaország és Anglia nem lépnek közbe.

Mindkét nyilatkozat leszögezi azt is, hogy az angol birodalom gyarmatait és az amerikai Egyesült Államokat is megfelelő mértékben tájékoztatták az általános helyzetről.

Sajtóvélemények a szombati beszédekről

(LONDON.) (Reuter.) A nemzetközi sajtót Benes államfő és Göring marsall beszédei foglalkoztatják és egyöntetű az a megállapítás, hogy a két államférfi megnyilvánulása a legjelentősebb eseménye volt az utóbbi heteknek. Göring miniszterelnök és marsall beszédéről a hozzá fűzött kommentárok általában

Chamberlain miniszterelnök végül ki jelentette az újságíróknak, hogy Hitler német birodalmi vezér és kancellár többször nyíltan kifejezésre juttatta békevágását és jelenleg nincsen semmiféle indok arra, hogy a Harmadik Birodalom vezérének szavaiban bárki is kételkedjék.

véve kedvezőek. A Sunday Times szerint Göring szokásához híven ezúttal sem mellőzte az erőteljes kifejezéseket és bizonyos mértékig gorombán ösztönözött, de megtehetette, mert a béke érdekében beszélt és mert a világ legnagyobb légi hadereje áll a háta mögött. Ez megnyugvást kölcsönözhet még a

Fényes keretek között tartották meg Abrudbányán az ASTRA román kultur- egyesület ünnepségeit

Jorga professzor nagyhatalmas beszéde

(ABRUDBÁNYA.) Az Astra román kulturegyesület kongresszusát nagyszabású ünnepségek keretében tartották meg. A havasi kürtök hangjára a Mócvidék férfijai fehér nemzeti öltözetben, apró lovaik hátán ülve, a nők pedig sárga-nemzeti viseletükben festői képet nyújtva, gyülekeztek össze a városban. A fiatalos oszlopsorokban vonult fel, őket követték fegyelmezett menetben az országörök és a „Kárpátok Solymai” egyesület tagjai. Minden egyes oszlop a maga zászlója alatt vonult fel, a zászlók mögött pedig nemzeti ruhákban öltözött fiatal leányok haladtak, akiknek fejét virágokból font és buzakalással ékesített koszorú faragott vadászüröket és más, a népművészetnek lebilincselő tárgyiból kiállítását rendeztek.

Az istentisztelet befejezése után, amelyen részt vett Colan görög keleti püspök, kultuszminiszter is, délelőtt 11 órakor a hatalmas számban összegyűlt ünneplő közönség és az előkelő vendégek a gyönyörűen feldisznított Detunata-terembe vonultak, amelyben a Mócvidék népművészetének lebilincselő tárgyiból kiállítását rendeztek.

A napirend letárgyalásának megkezdése előtt dr. Moldovan Gyula egyetemi professzor kegyeletes szavakkal emlékezett meg az elhunyt Mária királyné érdemeiről és az ünneplő közönség felállva, ájtatos lélekkel áldozott néhány percet az elhunyt nagy királyné emlékének. A kongresszus üdvözlő és hódoló táviratot küldött II. Károly király

Öfelségének, majd dr. Moldovan Gyula elnöki megnyitójára, Colan görög keleti püspök kultuszminiszter és dr. Hossu Iuliu görög katolikus püspök beszédei után dr. Jorga Miklós egyetemi tanár, koronatanácsos, a román nemzet kiváló történettudósa tartott mély benyomást keltő nagyszabású beszédet, amelyben többek között a következőket mondotta:

— Anélkül, hogy bárki ellen is irányulnának szavaim, ki kell jelentenem, hogy abban a helyzetben vagyunk, hogy legyőzzük minden támadást. Bármilyen érhette bennünket ma, ne csalódjunk senki, mert a súlyos és nehéz órákban barátaink, akiket szeretünk és ellenségeink, akik akarunk ellenére lettek ellenségeink, a mi részünkről legyőzhetetlen akarattal tapaszthatják.

Jorga Miklósnak ezeket a szavait a zsufozásik megtelt terem közönsége hatalmas lelkesedéssel éljenezte és tapsolta meg.

Délután négy órakor a kongresszus ünnepséget a szabadtéren folytatták. A „Kárpátok Solymai” egyesület tagjai jelentést tettek a szervezet parancsnokainak, majd a történelmi allegóriákat ábrázoló lovasszekerek díszelvonulása következett, amelyet hosszasan és nagy élvezettel szemlélt végig Jorga professzorral az élén az ünneplő közönség és az előkelőségek meghívott vendége.

A délutáni ünnepség után Jorga professzor tartotta meg nagy érdeklődés mellett színvonalas előadását.

kevésbé harcias szellemű államférfiaknak is.

A Daily Telegraph and Morning Post véleménye a beszédéről az, hogy nyílt tanúságtétel volt a német gondolat és a béke mellett, amelyet meg kell szívlelni azoknak, akik a jelenlegi események középpontjában állnak.

A francia sajtó nürnbergi munkatársai is meglepően kedvezően nyilatkoznak a marsall szavairól. Az Intransigeant kiküldött tudósítója azt írja, hogy a porosz kormányfő félreérthetetlenül a béke érdekében emelt szót, de mondatai mögött kiérzik, hogy ezt a nyugalmi helyzetet csak a csehszlovákiai probléma németekre kedvező megoldásával lehet biztosítani.

Az Epoque szerint Göring ezúttal is azok, aki kitűnően ért a burkolt gondolatok, aki kitűnően ért a burgolt gondolatok csillogtatásához.

Igen nagy cikket szentel a beszéd méltatására a Matin, amely különösen aláhúzza azokat a részeket, ahol a marsall az összefüggés egységes gondolatait és esszéjét a kül- és belpolitikában hangsúlyozta. A német és olasz sajtó egyértelműleg igen nagy dicséretben részesíti a miniszterelnök szavait és elismerőleg írják a lengyel, jugoszláv és magyar lapok is, míg a csehszlovák sajtó kommentár nélkül közli a beszédet.

Benes elnök rádiószózatát az angol sajtó meglehetősen méltatja. A Sunday Times így ír:

— Ha a csehszlovák köztársaság feje szavait azért mondotta el, hogy a nyugalmi helyzetet megteremtse, a kedélyeket megnyugtassa és türelmet hirdessen, úgy ezt a célját jórészt el is érte, mert a feszültség valóban enyhült.

A Manchester Guardian véleménye az, hogy Benes elnök szavai a bölcs önmérséklet jegyében születtek és hangzottak el, meg is érdemlik a teljes méltatást. Hatásuk azonban csak akkor lehet igazán, ha azokat tettek is követik.

Hasonló kedvező megítélésben részesül a beszéd a francia sajtóban is. A Temps szerint a csehszlovák államfő azon elhatározása, hogy személyesen veszi kezébe a dolgok irányítását, szerencsés gondolat volt, mert rádiószózata Európaszerte mély hatást keltett.

A Populaire (Leon Blum lapja) azt írja, hogy most már aligha lehetne Csehszlovákia államférfiainak azzal vádolni, hogy elzárkóznak a megoldás elől. Mindez azonban alig használ valamit az erőszak ellen, amelynek befolyása annyira érvényesül minden vonalon. Adhat ugyanis a Hodzsa-kormány bármilyen engedményt is, a szudétánémet párt mégis meg fogja kísérelni kenyértörésre vinni a dolgot, mindezt pedig felsőbb (értsd Berlin!) utasításra — fejezi be cikkét a Populaire.

Igen elégedetlen a német sajtó. A félhivatalos Deutsche Pol. Dipl. Korrespondenz szerint Benes elnök a válságot akarta elsimítani, ez azonban aligha érhető el egyszerű szavakkal, amelyek általánosítanak és fejlődésről, békéről beszélnek akkor, amikor a szudétánémetiség sérelmei még mindig teljes egészükben fennállnak. Az államfő — folytatja a lap — azt mondotta, hogy a cseh nemzet ülőzatokat is hoz a béke

Látogassa meg

vételkötelezettség nélkül

Sirman posztóáruházát

Cluj, Reg. Maria 26.

TELEFON 1760.

érdekében. Ez azt jelenti, hogy még mindig nem diadalmaskodott Prágában a jobb belátás. De tegyük fel, hogy igen, akkor miért akarja a kormány a szudétánémet vidéken még mindig a cseh csendőrökkel fentartani a rendet? Merész és kockázatos játék ez. Azt is mondotta az elnök, hogy a demokrácia diadalmaskodik minden antidemokratikus elgondolás felett. A demokráciát azonban bizonyára csak a csehekre értette, mert abban nem akarja részletetni a szudétánémeteket. Pedig haladéktalanul számot kell vetnie azzal a felelősséggel, amellyel a probléma további elhúzása járhat.

A Berliner Börsenzeitung így ír: — A német politikai köröket határozott bizalmatlanság tölti el. Ez nem is csoda, mert Benes államfő szavait egyenesen Londonhoz címzették, oda, ahol még mindig nem tanusítanak komoly megértést a kérdéssel szemben. Vajjon mit szólna azonban Anglia ahhoz, ha a határon túl nagy csoport brit élne Lyon állapotban, mint a szudétánémetek? Bizonyára mindent elkövetne az állapot megszüntetésére. Ezt akarja tenni Németország is.

A magyar lapok biztat ójelnek veszik Benes elnök szavait a kibontakozásra. Mindössze azt a fentartást fűzik hozzá, hogy azokat méltó tettek is kövessék. Teljesen a német sajtó álláspontját veszik magukévé az olasz lapok, amelyek szerint nem történt újabb bejelentés, mert amit az elnök mondott, hangoztatta több ízben Hodzsa miniszter-elnök is. A lengyel sajtó kevés kommentárt fűz az elnöki beszédhez, annál élesebben kel ki azonban az ellen, hogy a múlt hét péntekén megkezdődött kommunista párti intézőbizottsági ülésen elhangzott beszédek hangszórókon át az uccáknak is közvetítették.

GÖRING BESZÉDÉNEK VISSZHANGJA

(WASHINGTON.) A Havas jelentése szerint Göring marsall beszéde kinos benyomásokat keltett. Amerikai politikai köröket meglepte az az éles hang, amelyet Göring marsall beszédében használt, különösen Prága ellen. Annak ellenére, hogy amerikai politikai körökben tisztában vannak azzal, hogy a marsallnak ez a beszédmodora egyik jellemző tulajdonsága, a beszéd nyomán lelejtett légtörő mégis veszélyesnek tartják és helytelenítik az ilyen szónoki megnyilatkozásokat.

BUDAPEST ÁLLÁSPONTJA

(BUDAPEST.) Benes cseh köztársasági elnök és Göring német marsall szombati beszédét a magyar politikai körökben olyanoknak tekintik, mint az általános béketörökvéseket fenyegető jelenségeket. Magyarország politikai vezetőinek kijelentése szerint, változatlanul nyugodtan és fegyelmezetten várja a cseh köztársaság elnöke ígéreteinek és fogadkozásainak beváltását.

A NÜRNBERGI VASÁRNAP (NÜRNBERG.) (DNB) Hitler kancellár tegnap a Luitpold-Wiesen megtartott nagyszabású felvonuláson vett részt, ahol 120.000 rohamosztagos párttag tisztelettel előtte. A Führer a csa-

patzemle után nagy beszédet tartott, amelyben örömeinek adott kifejezést afelett, hogy 57 millió német él a Birodalom határain belül, amely szerinte igen nagy boldogság számukra. Még mindig vannak azonban olyan németek — hangsúlyozta — akik nem részesei ezeknek az örömeinek és elnyomatásban sínylődnek. Ezeknek csak azt üzenem, hogy egy hitvallásunk van: Németország!

A ma reggeli francia sajtó szó szerint közli ezt a beszédet és megjegyzi, hogy ez az első eset, amikor a Führer a szudétánémetekre célzott szavaiban.

Ugyancsak Nürnbergből közlik, hogy a Luitpold-Wiese-i ünnepségeken részt vett Konrad Henlein is, továbbá, hogy Hitler kancellár délután több külföldi újságírókat fogadott. Végül, hogy tegnap avatták fel Göbbels miniszter jelenlétében és Farinacci olasz miniszter részvételével a nürnbergi olasz fascio székházat és ez alkalommal több beszéd hangzott el az olasz-német együttműködésről és a két állam közös céljairól.

A GENFI TANÁCSKOZÁSOK

(GENF.) (Reuter.) A népszövetségi ülészak megnyitása megtörtént és mindössze 8 percet vett igénybe. Ezalatt feiolvasták a programot és meghatározták annak sorrendjét, majd a mai napot jelölték meg, mint olyat, amelyen a tárgyalások kezdetüket veszik. Ugyancsak Genfből közlik, hogy a francia delegáció is megérkezett és Bonnet külügyminiszter, aki különben ma reggel már el is utazott, megbeszéléseket folytatott Litvinov népbiztossal és Petrescu Comnen román külügyminiszterrel. A román külügyminiszter különben a brit delegáció vezetőjével és Litvinov népbiztossal is tárgyalt.

Holnap, kedden a Royal slágermozgóban egy remek francia slágerfilm bemutatója

SENKI GYERMEKE

Egy aranyos kölyök sorsán keresztül két ember egymáshoz vezető útja. Fősz.: Lucien Baroux. Előtte új jurnál. Ma, hétfőn utoljára: „Maman Colibri”, fősz.: Hugette Duflos és Jean Pierre Aumont.

Az Osló államok megbeszélései

(GENF.) (Reuter.) Belgium, Luxemburg, Hollandia, Dánia, Norvégia, Svédország és Finnország megbízottai tegnap Genfben megbeszélést tartottak, amelyben leszögezték azt az álláspontot, amelyet a csehszlovák állásban egyöntetűen képviselni akarnak.

Az értekezlet után egyenként kijelentették, hogy a szankciók alkalmazásáról szóló 16. szakasz nem kötelező részükre, ami azt jelenti, hogy az esetleges európai háborus konfliktus esetén megőrzik teljes semlegességüket.

GUNYOS HANGON FOGLALKOZIK GENFFEL A LENGYEL SAJTÓ

(VARSÓ.) (Lengyel T. I.) A lengyel sajtó feltűnően gunyos hangon foglalkozik a népszövetségi üléssel. Az Express Poranny azt írja, hogy mindössze 8 percig tartott a megnyitás, ezuttal is éppen olyan sablonszerű volt, mint máskor. Ugyanilyen lesz a rendes ülésszak is, amelyen ismét teoretikus és problematikus értékű határozatokat fognak hozni, amelyeket végeredményében egy állam sem fog betartani.

RENDKIVÜLI MINISZTER-TANÁCS LONDONBAN

(LONDON.) (Reuter.) Sir Neville Henderson, berlini brit nagykövet jelentése tegnap érkezett meg a Foreign Officeba és ennek vétele után rendkívüli tanácskozásra ültek össze Chamberlain miniszterelnök, Halifax lord külügyminiszter, sir John Simon pénzügyminiszter és Samuel Hoare belügyminiszter, valamint Vansittart külügyi tanácsadó és Cadogan külügyi államtitkár. A tanácskozás, amelyről nem adtak ki hivatalos jelentést, délután 3 óráig tartott.

Halifax és Eden megbeszélései

(LONDON.) (Reuter.) Lord Halifax a rendkívüli minisztertanácsról a Foreign

Office-be ment, ahol már várta Eden volt külügyminiszter és Kennedy amerikai nagykövet, akikkel hosszabban tárgyalt Eden megjelenésének a Foreign Officeban igen nagy jelentőséget tulajdonítanak.

A brit szabadelvű ellenzéki párt vezéreinek nyilatkozata

(LONDON.) (Reuter.) A brit szabadelvű párt vezére, lord Stanley tegnap választó kerületében beszédet mondott, amelyben megelégedésének adott afelett kifejezést, hogy a brit kormány nem ígért teljes határozottsággal segítyt a jelenlegi csehszlovákiai vezetőknek.

Francia minisztertanács

(PÁRIS.) (Havas.) Párisban ma délután rendkívüli minisztertanács lesz, amelyen a Genfből fél napi ottartózkodás után hazatért Bonnet külügyminiszter fog részletes beszámolót tartani a jelenlegi politikai helyzetről. Holnap Lebrun államfő elnöklete mellett ugyan csak Párisban államtanács lesz a folyó ügyek megvitatására.

Mindenütt cáfolják a katonai készülődések híreit

(LONDON.) (Reuter.) A katonai készülődéssel szülő híreket mindenhol energikusan cáfolják. Így Londonban, Párisban és Berlinben is. A nyilatkozatok szerint valótlanak a számszerű adatokat közlő összes híradások.

Hitler mai beszéde és a rádiók

(BERLIN.) (DNB.) Hitler kancellár ma esti beszédét 19—21 óra között az összes német, olasz, nemzeti spanyol, bolgár és magyar rádióleadók közvetíteni fogják.

Holnap folytatják a prágai megbeszéléseket

(PRÁGA.) (Ceteca.) Amint cseh hivatalos helyről közlik holnap tovább folytatják a szudéta-német-cseh megbe-

széléseket. A tárgyalásokat ezuttal is lord Runciman fogja vezetni.

Prágai magyar nyilatkozat

(PRÁGA.) (Ceteca.) Gróf Eszterházy János az egyesült csehszlovákiai magyar párt egyik alelnöke nyilatkozott, Benes államfő szombati beszédéről és ebben a következőket mondotta:

A helyzetben csak az állam belső rendszerének azonnali átépítése segít.

A magyarság nem csak jelenlegi sérelmeinek orvoslását, hanem megfelelő kártalanítást is kéri. A csehszlovák kormányzatnak be kell látni, hogy az eddigi választások hamis eredményeket hoztak. Ha tehát békét akar akkor teljesítse a kívánságokat.

Szuronyroham Éger uccáin

(ÉGER.) (Sdp. iroda.) A csehszlovák motorkerékpárosok szövetsége a színművészet Égerben tegnap demonstratív felvonulást rendezett, amelynek folyamán a szudéta-németek és a motorosok között összetűzésre és verekedésre került a sor. Az általános verekedésnek a karhatalom vetett véget, amely feltűzött szuronyai rohamozta meg a német csoportot és közülük 5 embert súlyosan megsebesített.

A III. internacionale főtitkára Prágában

(PRÁGA.) (Ceteca.) Dimitroff, a III. (kommunista) internacionale főtitkára, akinek már több ízben közölték letartóztatását és kegyvesztettségét, a csehszlovákiai kommunista párt meghívására Prágába érkezett.

Lapbetiltások

(BERLIN.) (DNB.) A német sajtó közlése szerint a prágai kormány az elmúlt héten ismét igen sok külföldi lap behozatali engedélyét vont meg és igen nagyszámú már beérkezett lappéldányt kobozott el. Egyedül a Harmadik Birodalom lapjai közül 182-t tiltottak el és kobozták el példányszámait.

Valencia bombázása

(VALENCIA.) (Havas.) A nemzeti légihaderő 15 gépből álló raja tegnap heves bombatámadást intézett Valencia ellen, amelynek katonai jellegű épületeiben igen nagy károkat okozott. A halottak számáról nem érkezett jelentés.

Támad a köztársasági haderő az Ebro-szakaszon

(HENDAYE.) (Reuter.) Az ugynevezett Ebro-könyökben a köztársasági haderő tegnap heves támadás sorozatba kezdett amely a Matin harcéri tudósítójának közlése szerint több helyen rész sikereket is hozott. A salamancai főhadiszállás ezeket a sikereket tagadja és azt közli, hogy a nemzetiek minden ponton visszaverték az offenzívát.

Lady Chamberlain nyilatkozata

(ST JEAN DE LUTZ.) (Havas.) Lady Chamberlain, aki nagyobb körutat tett a nemzeti Spanyolországban, nyilatkozott a fogadására megjelent újságírók előtt. Szinte elképzelhetetlen — mondotta — az a hatalmas változás, amelyet a múlt és a jelenlegi Spanyolországban tapasztaltam. A keresztény erkölcs alapján álló nemzeti spanyolok beigazolták azt, hogy a baloldali politika végleg megbukott az ibériai félszigeten.

Rövidlátás, elfogultság

Nemrég zajlott le Zürichben a történettudósok nemzetközi kongresszusa. Bizonyára sok mindenről esett szó az értekezleten. A különböző beállítottságú tudósok a maguk szempontjai szerint próbálták megmagyarázni az események egymásra következésének okait és jelentőségét. A kongresszusról szóló beszámoló azonban arról hallgatnak, hogy vajjon akadt-e a résztvevők között bár egyetlen egy is, aki arra mutatott volna rá, hogy milyen kevés észszel kormányozták minden időben a világot? Erasmus Rotterdami, ez a középkori nagy humanista „A balgaság dicsérete” című satirikus munkájában ugyan már évszázadokkal ezelőtt rámutatott arra a tényre, hogy a butaságnak, elfogultságnak, tudatlanságnak és rossz hiszeműségnek mennyi része van a kicsi és nagy emberi események körül. Valóban egy-egy tárgyilagossá és oknyomozó módszerekkel megírt történelmi munkát olvasása során hányszor, de hányszor jut eszünkbe, hogy ezt, vagy azt a végzetesen ható eseményt előrelátással vagy jószándékkal milyen könnyen ki lehetett volna kerülni. De éppen ez az: jó szándék és előrelátás. Ez a kettő hiányzik leginkább az emberekből. Kicsikből és nagyokból egyaránt.

Ki tudja, miként alakulhatott volna a kultúra fejlődése és általában a világtörténelem menete, ha azok az athéni polgárok akik gonoszok irigységükkel elgáncsolták Perikles legjobb szándékait is, nem erőltetik ki a peloponnészosi háborút? A több, mint 100 esztendőig tartó öldöklés azután megsemmisítette az egykor olyan tündöklő hellén kulturát és elősegítette a barbár és nyersőztönű hódító hatalmak diadalmát.

Rendteleg történelmi példát tudnánk felhozni, de maradjunk csak a hozzánk közelebb álló idők eseményeinél. Hiszen sokan élünk még, akik nemcsak csöndesen szemlélődő kortársai, de szenvedő és gyöttrődő alanyai is voltunk és vagyunk az utolsó negyedévszázad történelmi eseményeinek. Ma már könyvtárakra menő naplók és egyéb íráskor foglalkoznak ezzel a végzetesen tragikus korszakkal. Megcáfolhatatlan adatok igazolják, hogy innen is túlról is milyen rövidlátással, hozzá nem értéssel és felelőtlenéssel lendítették mozgásba a szörnyű idők véres kerekét.

Annai anyagi és emberi érték pusztulása után az eseményekben ténylegesen szerepet játszott államférfiak, politikusok és katonák mondották el részint emlékiratokban, részint egyéb íráskorban hogy az események kikerülhetők lettek volna, ha... Igen bizony, tömördek ilyen h a játszik vagy játszott szerepet keserű napjaink kialakításában. Csakhogy hiába volt ama kevesek jószándéku intése, akik ösztönösen és logikusan látták és érezték a bekövetkezendőket. Nem hallgattak rájuk sem a háború kitörése előtt, sem annak befejezése után. Hiába mutatta ki példának okáért Keynes az angol bekédelegáció kiváló pénzügyi szakértője, hogy azok a gazdasági és egyéb követelések, amelyeket a legyőzött középeurópai hatalmakkal szemben felállítanak, nemcsak teljesíthetetlenek, de egy új és az előzőnél jóval borzalmasabb kimenetű katasztrófának lehetnek az okozói nem hallgattak rája. Lehurrogta őt is, mint ahogy annak idején Caillaux volt francia miniszterelnök és többszörös pénzügyminiszter intelmeit is figyelmen kívül hagyta. Keynes ott hagyta a békétárgyalásokat és az események tragikusan igazolták úgy őt, mint mindazokat, akik megéreztek, illetve megéreztek a bekövetkezendőket.

Ha valamely csoda folytán életre lehetne galvanizálni mindazokat akik a jelenlegi állapotokért külön és egyetemlegesen felelősek, talán ők maguk borzadnának el leginkább azokon az eredményeken, amelyeket elfogultságukkal és rövidlátásukkal nemcsak legyőzött ellenfeleiknek, de legelső sorban saját nemzetüknek okoztak Francia és angol nemzetgazdászok mutatták ki megcáfolhatatlan adatokkal, hogy az utóbbi esztendőket során Anglia, Amerika és

II. Károly király Öfelsége atyai szeretettel gondoskodik az erdélyi fiatal nemzedékről

II. Károly király Öfelsége csaknem az összes beszédeiben, amelyeket Erdélyben elmondott, nyomatékosan hangsúlyozta szeretetét a fiatal nemzedék iránt és gondoskodását az ifjúság megfelelő nevelése kérdésében és azokat a meleg, gondoskodó szavakat, amelyeket az Uralkodó mondott, nagy lelkesedéssel és eréllyel végrehajtott gyakorlati intézkedések is követték.

A király kívánságának megfelelően az erdélyi kiválóságok részére megnyitották az utat a Román Akadémia és nagy felelősséggel járó felsőbb oktatás magasabb tanszékei felé. II. Károly király Öfelségének gondoskodó jóindulatából az erdélyi fiatalság bebizonyíthatja ráteremtését és képesítését nemcsak az állami élet különböző szolgálataiban való foglalkoztatásoknál, hanem a szellemi élet minden terén is. Erdélyben, az ország egyesítéséig az volt a helyzet, hogy a fiatal nemzedék elhelyezkedésének nem volt általános lehetősége? Így például a felső oktatásban és a közéletben az erdélyiek számára egyezrelek volt ez a szokatlan tünnet annak következménye, hogy a fiatalság elhelyezkedésénél túlzottan tradicionális szellem és bizonyos irányú elfogultság érvényesült. Az uralkodó azonban energikusan utat nyitott az erdélyi fiatalság elhelyezkedésének és érvényesülésének. Ilyen módon lehetővé vált, hogy az erdélyiek számára az állami szolgálatban 8 százalékra emelkedett és a fiatal nemzedék elhelyezkedési lehetősége minden tekintetben ki-

elégítő. A fiatalság tehát a királyi kezdeményezés és gondoskodás következtében megszabadult a mult tehertételeitől s új érvényesülési lehetőség nyílt meg részére a legkedvezőbb és a legbarátságosabb kilátások mellett.

Az erdélyi fiatalság mindenkor a legnagyobb lelkesedéssel és megértéssel válaszolt minden királyi hívó szóra. Ez a fiatalság felismerte az idők szükségesét és azt a szerepet, amelyet neki szántak, lelkiületét, szellemét ugyanazon eszmék hatják át, amelyek az uralkodót hevitik és lelkesedéssel csatlakozott ahhoz az új életütemhez, amelyet a Felső nyitott meg új történelmi távlatot és fejezetet teremtve az ország életében. Az erdélyi fiatalság részére a királyi óhaj teljesítése nemcsak arra ad alkalmat, hogy hódolatának és hűségének kifejezést adhasson a király iránt hanem arra is, hogy az ország egyetemes érdekei a közjót fenntartás nélkül, teljes odaadással szolgálja. Az a mély lelki kapcsolat, amely az ország uralkodója és az Erdély fiatalsága között megszilárdult, örökéletű lesz és végleges felszabadulása a lelkeknek a mult kellemetlen emlékei alól. Mindenütt, egész Erdély területén, ahol az uralkodó csak megjelenik, mély szeretettel és hódolattal fogadják és Erdély népe felismerve azt a történelmi jelentőséget, amellyel az uralkodói kezdeményezés és ösztönzés bír, sziklaszilárdan, rendíthetetlenül áll a Felső mögött és lelkesedéssel kiáltja: „Éljen a király!”

Mit kell tudni a lakosságnak az új közigazgatási törvényről?

A községi megbízott hatásköre — Hány tagja van a községi tanácsnak?

Az új közigazgatási törvény — mint ismeretes — gyökeresen átszervezi a megyék, a városok és a községek ügyvezetését és a királyi helytartók kinevezésével és ünnepélyes beiktatásával már megkezdődött az új közigazgatási törvény gyakorlati alkalmazása is. Olvasóink tájékoztatására folytatatosan közöljük az új közigazgatási törvény fontosabb rendelkezéseit és azt, hogy milyen munkakört töltenek be a közigazgatási egységek vezetői, a királyi helytartók, milyen kérdések és ügyek elintézése tartozik a helytartóság körébe. Az új közigazgatási törvény a Monitorul Oficial augusztus 14-iki 187. számában jelent meg és főbb rendelkezései a következők:

A primárhelyettes

19. szakasz. A falusi és városi községekben egy segédprimár működik, míg a törvényhatósági jogú városokban két segédprimár. Azokban a törvényhatósági városokban, amelyeket kerületekre osztottak fel, annyi a segédprimár száma, mint amennyi a kerületek száma. A segédprimárok a kerületek vezetői.

20. szakasz. A segédprimárokat ugyanolyan feltételek mellett nevezik ki, mint

Franciaország legalább a kétszeresét költötték el védekezési célokra, mint amennyit a békeszerződések nyomán a legyőzöttektől saját maguknak kivasaltak. Am, jó volna megkérdezni az akkori idők szereplői közül azokat is, akik még élnek, hogy ugyan mit szólnak a mostani állapotokhoz? Példának okáért Tardieut vagy az angol Lloyd Geogort, esetleg Henry Deterdinget, az angol petróleumtröszt sokáig mindenható elnökét. A politikusok és diplomataikkal mellett őt különösen súlyos felelősség terheli mindazért, ami ma van. Az ő guruló aranyfontjainak nem kis szerepe volt abban, hogy a békét biz-

tosító demokratikus weimari köztársaság megbukott és örökét a Harmadik Birodalom foglalta el.

Rövidlátás elfogultság: amióta történelmet írunk ezen a bus földön, ennek a két emberj sajátosságának a jegyében alakult az emberiség sorsa. Mélységes igazságot fejezett ki a 300 évvel ezelőtt élt egykori svéd kancellár, amikor ezeket mondotta:

„Ó, mily kevés ésszel kormányozzák a világot... Sajnos, a zürichi nemzetközi kongresszuson azonban effélékről nem esett szó.”

(h. j.)

gálataért mentes a természetbeni járandóságok beszolgáltatása, az őrszolgálat teljesítése alól és joga van díjmentesen két szarvasmarhát legeltetni a községi legelőn

A községi titkár

22. szakasz. Minden községnek titkára van. A községi titkár ebben minőségében a községi közigazgatási iroda főnöke és titkára a községi tanácsnak. Ő ellenjegyzí a primár részéről aláírt iratokat és szövegezi meg a községi tanács üléseinek jegyzőkönyveit.

A községi tanács összetétele

23. szakasz. A községi tanács tagjai választott és jogszerinti tagok.

24. szakasz. A választott tanácsstagok száma:

a falusi községekben 3, városi községekben és nem megyei székhelyi városi községekben 5, vármegyei székhelyű városokban 7, törvényhatósági jogú városokban 12.

25. szakasz. A falusi községekben a tanács jogszerinti tagjai:

a) az ortodox keresztény egyház legidősebb képviselője. Olyan helyeken, ahol a lakosság többsége más vallású, úgy ennek a hitfelekezethez a képviselője is.

b) Az állami elemi iskola legidősebb igazgatója.

Olyan községekben, ahol más állami iskola is van, a legmagasabb foku iskola igazgatója is jogszerinti tagja a tanácsnak. A jogszerinti tagokat a prefektus jelöli ki és ezek tanácskozási joggal bírnak.

26. szakasz. A városi tanácsok jogszerinti tagjai:

a) Az illető város legmagasabb iskolájának legidősebb igazgatója;

b) az ortodox keresztény egyház legidősebb képviselője. Ott, ahol a lakosság többsége más vallásfelekezethez tartozik, a tanácsnak jogszerinti tagja ennek a hitfelekezethez a képviselője is.

c) Az illető város állami kórházának legidősebb vezető orvosa.

d) A legmagasabb rangban levő állami állatorvos.

e) A kötelező társadalmi szolgálattal megbízott kulturház igazgatója.

f) Az alvárosi községek primárjai, akik azonban csak azoknak a kérdéseknek tárgyalásában vesznek részt, amely kérdések az illető alvárosi községet érintik.

A jogszerinti tagokat a városi községekben a vármegyei prefektus nevezi ki, a törvényhatósági joggal bíró városokban a királyi helytartók, Bucuresti fővárosban pedig a belügyminiszter javaslatára királyi rendelettel nevezik ki. A tanács jogszerinti tagjainak szavazati joguk van, 27. szakasz. A tanács választott tagjainak megbízatása hat évre szól. A jogszerinti tagok megbízatása megszűnik, ha elvesztik azt a jogcímet, amelynek alapján a tanács tagjai voltak.

A községi tanácsok összetétele

28. szakasz. Legkésőbb a választások igazolásától számított 10 napon belül a primár alakuló ülésre kell összehívja a tanács tagjait.

29. szakasz. Az alakuló ülés napirendje a következő:

Az alkalmatlanság, az érdemtelenég és az összeférhetlenség esetének kivizsgálása, az eskütétel. Az alkalmatlanság, a jogcím hiányossága, az érdemtelenég és az összeférhetlenség eseteit a választási törvény írja elő. Felmenő és lemenő ági rokonok, férfi vagy nőtestvérek nem lehetnek egyidejűleg ugyanannak a tanácsnak tagjai.

30. szakasz. A tanács tagjai egyénileg a primár és a szolgabíró jelenlétében a következő szövegű esküt teszik le:

„A Mindenható Isten nevére hűséget esküszöm II. Károly király Öfelségének, esküszöm, hogy tiszteletben tartom az ország alkotmányát és törvényeit, esküszöm, hogy megvédem az országot és a község érdekeit, hogy becsülettel és lelkiismerettel teszek eleget a ráruházott tisztségnek és megőrzöm a hivatalos titkot. Isten engem úgy segítjen.”

Az eskütételről szóló jegyzőkönyvet a primár és az esküt letett tagok írják alá. A tanács választott tagjai mindaddig nem kezdhetik meg munkájukat, amíg a hivatali esküt le nem tették.

(Folytatása következik.)

A VÉGZETES JÁTSZMA

Írta: P. THOMAS

(3.)

Brice-re sandított, aki szinte letaglózva állt autója mellett, kalapját kezében gyűrögetve. Gondolkodott, kifejezte-e reki részvétét De nem, most, nem, majd máskor.

Joe Anderson ösztönös lesujtottnak látszott Minden áron látni akarta a halottat de a rendőrök nem engedtek közel senkit a lepellet letakart holttesthez. A daktiloszkópok javában működtek; Crosby felügyelő homlokát ráncolva mérgesen dünyögött a kíváncsi sokaság láttára. Soha nem állhatta ezt a népséget és magában elhatározta, hogy most majd alaposan szétüt közöttük Feltevése szerint a tettest feltétlenül a sztár belső ügyeivel ismerős egyének között kell keresni. Lesz majd szurkolniok a szájatátóknak, ha a hajnali alibi kérdését fogja firtatni náluk.

Armstrong és Ted, akinek kordonát-lépési igazolványuk volt, utat törtek maguknak Crosby felügyelőhöz. Az nem tulságosan elragadtatva mormogott valamit, amikor üdvözölték őt. Eszébe jutott a multkori eset, amikor a holtpontra került nyomozás után ez a két sülvény nyomozta ki a tettest.

— Nos, Mr. Crosby? — kérdezte várackozóan a riporter — van-e valami újság?

— Ha lenne is — mérgelődött a felügyelő — azt sem kötném a maguk orrára.

Ted elnézően mosolygott — Sebaj, bátyó — ingerkedett — reám mindig számíthat.

Crosby mogorván dünyögött egyet és tovább sétált. A helyzet az volt, hogy az eset ismét reménytelennek látszott. Egyelőre sehoh semmi nyom. Az autó közvetlenül a bungalow hátsó bejárattól jobbra, a tengerpart felé dőlve, vesztgelt. Helyzetét fényképeztek már megörökítették, a detektívek minden porcikáját megvizsgálták. Sehoh semmi. Csak annyira lehetett következtetni a holttest helyzetéből, hogy akkor érték a golyók, néhány méter közelségből, amikor a fővényes dülönuton befelé akart haladni a bungalow-ba, amely teljesen elhagyatottan fehérlett a part közvetlen közelében. Mindössze három kis szoba és egy fürdőfülke volt benne személyzet nem tartózkodott itt. Időnként egy közelben lakó vénasszony takarította ki, de a sápitozó boszorkánytól, akit közeli lakásáról egy detektív állított elő a helyszínre, semmi lényeges nem lehetett megtudni. Szerinte Mary Pott mindig egyedül tartózkodott a magányos kertlakásban. Rendszerint késő este érkezett, autóját bekormányozta a kerti garázsba és néhány órán át pihent odabent, de reggel már fent volt és délelőtt visszarobogott Hollywoodba. Talán néhányszor töltött csak itt egy egész napot, de akkor megtöltötte neki, hogy zavarja.

Ennyit tudott a vénasszony, aki soha egy teremtet idegen lelket nem látott a bungalow-ban. A környéken pedig puszkalövésnyi távolságban volt csak egy lakott ház: a bogaras Smith professzor szokott olykor lakni benne, amikor a halászszervenvedély erőt vett rajta. A professzor halbiológus volt és a melegvérű lények főként pedig a filmszilagok nem érdekelték.

Crosby felügyelő tehát joggal lehetett ingerült, hogy ismét egy ilyen „halott” ügy megoldása elé állította a kötelesség. De azért igyekezett roppant fölényes és sokat sejtető ábrázatot vágni.

Joe Andersonnak mégis sikerült átörnie egy óvatlan pillanatban a kordon és Armstrong mellé szegődött. A felügyelőhöz nem mert közeledni, mert tartott tőle, hogy visszazavarja. Szinte könyörgően jelentette ki:

— Hogyan láthatnám meg a halottat?

Ted megkérdezte:

— Miért akarja látni?

(Folytatása következik.)

Élő emberekbe ültették át a halott szemét

(SAN-FRANCISCO.) Két férfi, az egyik középkorú lelkész, a másik egészen fiatal muzsikussal új reményekkel néznek a jövő elé. Mindketten a biztos megvakulás előtt álltak, de egy halott asszony a nyolcvanéves Margaret Carr szeméi visszaadták látóképességüket.

Rev U. E. Harding, Portland, Ore., lelkész és a 21 éves Artur Morton, Sacramento, Calif., zongorista a megoperált emberek.

Az ejhunyt nő szaruhártyáját plántálták át a megoperált, vakság előtt álló két ember szemébe. Eddig hét esetben próbálkoztak meg a sebész és szemorvosok halottak szeméről lefejtett szaruhártya átplántálásával, de ez az első két eset melyeknél a műtét sikerült. A sebészek neveit nem árulták el, nem akarják, hogy nevük nyilvánosságra kerüljön, mert mint mondták, az ilyen műtétek eredményéért nem lehet szavatolni, nagyon kétséges, hogy sikerülne-e.

Rev Harding már régebben keresett valakit, aki szaruhártyája feláldozásával segítene rajta, még halálraitéltekkel is beszélt a San Quentin fegyházban Mrs. Carr aki Berkeleyben lakott, istenfélő, templomszerető öreg hölgy volt és gyermekei halála után nem emeltek kifogást a szaruhártya eltávolítása ellen — „Anyánk helyeselné azt, amit tetünk” — mondták.

A fiatal Morton, aki 1932-ben teljesen megvakult, mikor levették a kötéléket szeméről, örömmel kiáltotta, hogy: „látok, ha homályosan is, de látok”, azután elájult.

Rev. Harding egyik szemén régebben teljesen vak volt és most a másikat is teljes vakság fenyegette, a kötélék eltávolítása után azonban homályosan bár, ismét látott. Az orvosok szrint egy-két hétig eltart, míg normális látási képességük teljesen visszatér.

Kutyaharapásokból élt a furfangos szélhámcs

(SZABADKA.) A szabadkai rendőrség fufangos szélhámcsot leplezett le Nagyabonyi János 72 éves volt városi főkerész személyében, aki az utóbbi időben tizenötötör jelentkezett a szabadkai tisztiorvosi hivatalnál kutyaharapással és mindannyiszor Pasteur-oltást kapott. A gyakori kutyaharapás gyanússá vált a tisztiorvos előtt s a rendőrség, a megindult nyomozás során, meglepő dolgokat derített ki.

A főkerész eszerint valóságos intéz-

ményesítette a kutyaharapásokat, amelyek számára nem megvetendő keresetet jelentettek. Kinézett magának egy-egy jobbmódu házat, ahol kutyát tartottak s addig heccelte az állatot, amíg a legjámorabb kutya is belekapott a lábikrájába olykor elszakítva nadrágját is. Az eset után Nagyabonyi jelentkezett a kutya gazdájánál s legtöbbször nagyobb összegeket kapott a feljelentéstől való elállás fejében. A rendőrség most eljárást indított ellene.

Reuter jelenti:

(NÜRNBERG.) Göbbels propogandaügyi miniszter tegnap kihallgatáson fogadta a pártnapok ünnepeire Nürnbergbe érkezett japán küldöttséget.

(NÜRNBERG.) Himler, a német birodalmi rendőrsztagok főparancsnoka tegnap diszvacsorán látta vendégül a Pártnapra Nürnbergbe utazott külföldi vendégek (missziók) vezetőségét.

(NÜRNBERG.) A Pártnapokra Nürnbergbe sereglettek száma meghaladja az 1,500,000 embert. Amint jelentik a forgalom lebonyolítása mintaszerű és az ellátás biztosítása elsirendű volt.

(RÓMA.) XI. Pius pápa Öszentsége kihallgatáson fogadta a Rómában időző mandzsu küldöttséget, amelynek tagjait megáldotta. A küldöttséghez intézett szavakból arra következtetnek, hogy a Vatikán rövid időn belül elismeri Mandzsku független önállóságát.

(MARSEILLE.) A francia munkaügyi minisztérium egy államtitkára Marseilleba érkezett, hogy a sztrájkot leszerelje.

(LONDON.) A brit fasiszta párt tegnap nagy gyűlést tartott a Richmond parkban.

A gyűlésen 8000 ember vett részt, akik előtt sir Mosley, a párt vezére nagy beszédet tartott és ebben bejelentette, hogy a jövő választásokon a legnagyobb energiával fognak résztvenni, hogy a párt számarányának megfelelő parlamenti képviselthez jussanak.

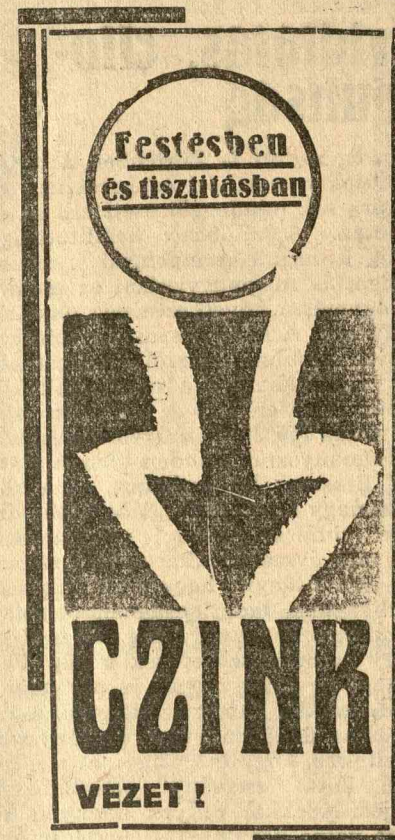
(PÁRIS.) A Saint Etienne-i és környéki bányász-sztrájk egyre terjed. A munkáletelők száma meghaladja a 87.000-et.

(BERLIN.) A Friedrich strassen tegnap súlyos autószerencsétlenség történt. Egy autóbussz ki akart kerülni egy előtte haladó autót, amelybe beleütközött. Az autóbussz felborult, 4 bennülője szörnyethalt, 17 utasa pedig súlyosan megsebesült. A személykocsi utasai sértetlenek maradtak.

(KIEL.) A német hadikikötőbe két flotta svéd hadihajó érkezett. A hatóságok ünnepelesen fogadták a vendég tengerészeket és a hajók tisztikarát.

(VOLPARAISO.) A volparaisoi observatórium szeizmografjai heves földrengést jeleztek, amelyek középpontját Terra del Fuegoban sejtik.

(BOMBAY.) A mohamedán és hindu ösz-

szetüzések még egyre tartanak Madras vidékén, bár a hatóságok az incidensek előidézői számára rendkívül szigorú büntetéseket helyeztek kilátásba.

(BELGRÁD.) A jugoszláv kormány elhatározta, hogy kebelében propogandaügyi minisztériumot állít fel.

(BUDAPEST.) A Tabán területére tervezett hatemeletes gyógyszálloda építkezési munkálatait a jövő héten megkezdik.

(SZÓFIA.) Kiosewanoff miniszterelnök többnapos körútra indult.

(ANKARA.) Tewked Ruzsdi Arras külügyminiszter jelentést tett Kemal Attatürk államfőnek a Bonnet francia külügyminiszter látogatása alkalmából tervezett ünnepségekről.

(KAIRÓ.) Faruk király testőrezrede új zászlót kapott.

(ABERDEEN.) Északskócia partvidékén hatalmas vihar dühög. A hullámok több hajót kisodortak a nyílt tengerre.

(KOBÉ.) A legutóbbi tajfun halálos áldozatainak száma Kóbe és környékén meghaladja a 200-at.

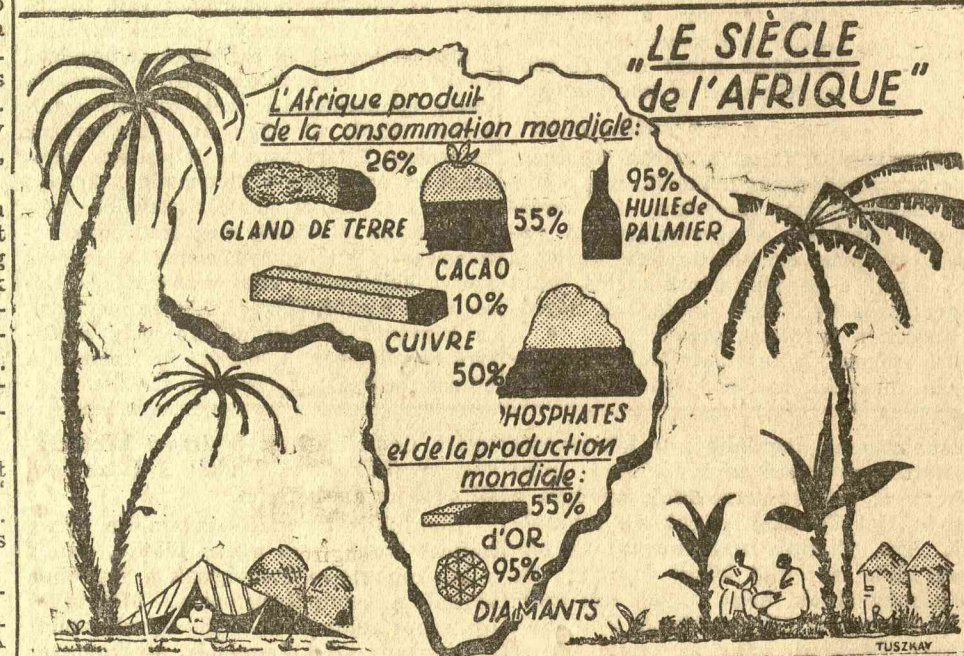
(VARSÓ.) A lengyel sajtó értesülései szerint Moszkvában sorozatos házkutatásokat tartanak, amelyek okát a legutóbb felfedezett merénylettervben adják meg. A merényletet a legfelsőbb intézőbizottság tagjai ellen tervezték, de névtelen feljelentés alapján leleplezték még mielőtt azt kivitelre hozták volna. Számos letartóztatás történt.

(VARSÓ.) Büchner marsall tegnap Moszkvába érkezett és azonnal a Kremlbe hajtatott, ahol három órás megbeszélést tartott Vorosiloffal és Molotovval. Stalin azonban nem fogadta, amiből arra következtetnek, hogy a marsall kegyvesztett lett.

(JERUZSÁLEM.) Palesztina több helységeiből összehittközésekről érkezett jelentés, amelyeknek több sebesült áldozata van.

— Egy sortűz: 28 dollár. Az Egyesült Államok kormány gondosan körülnézett a háztartásban és megtalálta, hogy hol lehet takarékoskodni. A washingtoni hadügyminisztérium elrendelte, hogy üdvölvéseknél az eddigi löporanyagot lényegesen csökkenteni kell. Az új utasítás életbelépte óta külföldi méltóságok fogadása alkalmával egy teljes üdvölvés 62 dollár helyett már csak 28 dollárba kerül.

— Világvárosias egy kis vitorlason az örökségért. A délindiai Travancore-ből közlik: Egy tíz méter hosszú vitorlás csónakon egy angol hölgy elindult a skót Bognor kikötőjéből, hogy Indiába hajózzon. Graeme Lacey két kiszolgált matrózt szerződtetett és hajója már Port Said felé közeledik. A hölgy édesapja Indiában szolgált, gyorslefolyasu betegség következtében meghalt és elég tekintélyes örökséget hagyott hátra. A hagyatékot azonban egy hindu család is meg akarja szerezni. Mivel az angol leánynak elegendő ideje van a pör főtár gyalásáig, a fent jelzett módon óhajt eljutni Indiába. Valószínű, hogy a kemény fejű hölgyet az Indiai óceánban egy angol torpedóromboló fogja kisérni, mert semmiképpen sem akarja elhagyni vitorlás csónakját.

Afrika a gazdasági világ érdeklődésének középpontjában. Raphael Antonetti a francia gyarmatok vezérkormányzója röviddel halála előtt feltűntést keltő cikket írt, amelyben többek között hangsúlyozta, hogy miként a mult század Amerika százada volt, ugy a következő század Afrika százada lesz. Ez a földterület ugyanis természeti kincsekben szinte kimeríthetetlenül gazdag. Fő cikkei olajok, kakaó, különböző foszfátok, arany, gyémánt, gyapot, kaucsuk, stb. már most kereseti cikkeivé váltak a világnak.

Négy gyermeket hagyott árván az öngyilkos gazdálkodó

(BUHUSI.) Megrendítő öngyilkosság tartja izgalomban a város lakosságát. Vasile Buculei 42 éves gazdálkodó öngyilkossági szándékkal megmérgezte magát és meghalt. A gazdálkodónak nagyobb háza volt Buhusiban. A lakók reggel arra lettek figyelmesek, hogy a háztulajdonos lakásából erős szénegáz áramlik ki. Feltrétk az ajtót és a szobában az ágyban fekvő eszméletlen állapotban találták meg a házigazdát, aki a szoba közepére helyezett vaslábosban levő parázs által keletkezett szénegáz mérgezte meg magát. Vasile Buculeit kórházba szállították, de az orvosok nem tudták megmenteni az életnek és az öngyilkos rövid szenvedés után meghalt.

A tragédiát súlyosítja az a körülmény, hogy az öngyilkos gazdálkodó 7 gyermeket hagyott árván, felesége ugyanis már régebben meghalt és a gazdálkodó vadházasságban élt Elena Pretu 32 éves asszonnyal, aki néhány héttel azelőtt elhagyta a férfit. Vasile Buculei ekkor akarta visszatérésre kényszeríteni szerelmét, hogy bűnvádi feljelentést tegyen ellene az ügyészségen azzal vádolva az asszonyt, hogy 20 ezer lej készpénzt és több értékes tárgyat ellopta. Az alaptalan bűnvádi feljelentést csak úgy volt hajlandó visszavonni, ha az asszony visszatér hozzá és együtt él vele. Elena Pretu erre nem volt hajlandó és amikor a gazdálkodó látta hogy sem szép szóval sem fenyegetéssel nem tudja visszatérésre bírni szerelmét, végső kétségbeesésében öngyilkossá lett.

Jelentkezni kell a marosvásárhelyi mestereknek és a munkásoknak a Munkakamaránál

(TG.-MURES-MAROSVÁSÁRHELY.) A Magyar Iparos Egyesület agilis vezetősége felhívást intézett az iparosokhoz, hogy a helyi munkakamarától kapott átirat értelmében a kamarának főterti 44. II. számú helyiségében a mester illetve munkakönyvek átvétele végett mulhatatlanul jelentkezzenek. A jelentkezők az érdekeltek hozzák magukkal az állampolgársági irataikat is, amiket beiktatás után mindenkinek visszaadják. Az izraelita mesterek és munkások viszont kötelesek bemutatni az állampolgárságukat felülvizsgáló birói fórumok döntését s egyidejűleg minden érdekelt vigyen magával 27 lejes kincstári és 2 lejes repülőbélyeget. A munkakamara felhívását mindenki pontosan és maradéktalanul kell teljesítenie a maga jól felfogott érdekében.

— **Leleplezte Corrigan a hazugság-felfedező gép.** Newyorkból jelentik: Marston dr. newyorki idegbúvár egy diszlakomán előadta, hogy a „hazugság-felfedező” gép segítségével leleplezte Corrigan, a repülőhőst. Megkérdezte tőle, hogy tényleg tévedésből repült-e át az óceánt? Amidőn a repülő igenlő választ adott a készülék vérvnyomásmérkedést és egyéb gyanús tüneteket jelzett annak bizonyítékául, hogy a beszélő „felfedezett”. A leleplezett Corrigan nevetve vallotta be, hogy állítása nem volt szintiszta igazság.

— **A perzsa nőket európai ruha viselésére kötelezték.** Londonból jelentik: Miután Ahmed Reza Pahlevi Shah szigorú rendelettel európai ruha viselésére kötelezte a perzsa nőket, az iráni kereskedők 7.500.000 méter gyapotkeltmentreltek a lancashirei gyárakban. A rekordmegtévesztés lebonyolítása 700 szövőszéket két éven át foglalkoztat.

— **Világhangverseny ad Kanada.** A földrészek között és igen népszerűvé lett hangversenyek sorozatában Kanada adja a legközelebbi estét október 23-án. A kanadai rádió igen ötletesen állította össze műsorát, különböző kanadai tenger vidéki dalokból, a végtelen prairi dalokból és végül kanadai tánczenét ad, amelyről a szakértők azt mondják, hogy jobb mint az angol.

Bérmozgalmat kezdeményeztek a kolozsvári szabóipari munkások

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári szabóipari munkások nemrég nagygyűlést tartottak, amelyen foglalkoztak az egyre növekvő drágaság kérdésével és kimondták, hogy a jelenleg érvényben levő fizetések emelésére mozgalmat indítanak és egyben szorgalmazzák munkahelyzetük szerződéses formában való megállapítását is.

A munkásság vezetői már megtették a szükséges intézkedéseket a béremelés kérdésének rendezésére és bizonyosra veszik, hogy a mozgalom sikerrel is fog végződni, annál is inkább, mivel a fizetések mértéke ma már olyan csekély, hogy az egyre növekvő drágaság mellett a legminimálisabb életigényeknek sem felel meg. A szabóiparban foglalkoztatott munkások legutóbb a tavasszal kezdeményezték mozgalmat a fizetések javítására. Ez az akció azonban a mes-

terek magatartásán meghiúsult. Tavasz óta azonban egyes közszükségleti cikkek ára, mint a tűzifáé is, lényegesen emelkedett, úgy, hogy elkerülhetetlenné vált a munkások megmozdulása. A közeledő tél súlyos megterhelés elé állítja a szabómunkásokat és ezért sürgetik helyzetük intézményes rendezését.

Remélik a munkások, hogy ez az akció sikeres lesz és a mesterek nem zárkoznak el jogos követeléseik teljesítésétől és megadják a tisztességes megélhetés lételemét. A bérmozgalom kérdésében egyébként a szabóipari munkásság szeptember 19-én este 8 órai kezdettel nagygyűlést tart az Építők Otthonában. A nagygyűlésen a munkásság vezetői már konkrét tényekről számolnak be a mesterekkel folytatott tárgyalásokkal kapcsolatban.

Szülők figyelmébe!

Első ut a szemorvos,
második ut:

M. GOLDNER, OPTIKUS C. REG. FERDINAND 24. (udvarban)
Csak ezután a harmadik ut legyen az iskola!
Mert jó látás — jó eredmény!

Kitűnő eredményekkel zárult Szamcsme gyében a nemzeti buzaverseny

Husz nagybirtokos, negyven középbirtokos és 210 kistermelő mutatta be a versenyen a kiváló fajszűz buzatermését

(DEJ—DÉS.) A vármegyei mezőgazdasági szolgálat hivatalos helyiségében tartották meg azt a nagyszabású nemzeti buzaversenyt, amelyen több, mint 20 nagybirtokos, 40 középbirtokos és 210 kistermelő vett részt. A versenyen kapcsolatosan a vármegyei mezőgazdasági szolgálat szakértői még a csirázás után, a kizöldülés kezdetén megtekintették a búzával bevetett területeket, összeirták a szükséges felvilágosító és tájékoztató adatokat és sok helyen az aratás után kényvet is kötötték a legjobban sikerült buzatermésből. A cséplés után a buzaszememből próbaőrleést végeztek és Ghica Scridon mezőgazdasági mérnök a mezőgazdasági szolgálat igazgatójának vezetése alatt analíziseket is eszközöltek. Összesen 110 buzaszemvizsgálatot tartottak. A kiállítási teremben, amelyet a vármegyei mezőgazdasági szolgálat helyiségében rendeztek be, bemutatották a különböző buzafajtákat, a kiválasztott buzakéveket és buzaszemeket. A legtüzetesebb részletességgel lefolytatott vizsgálat után osztották ki a díjakat a buzaversenyen résztvevő gazdák között. A bírálóbizottság tagjai dr. Andrei Macavei, a mezőgazdasági kamara elnöke, dr. N. Safta, a földművelésügyi minisztérium képviselője, Augustin Morariu mezőgazdasági felügyelő, Gavril Morariu, a mezőgazdasági szolgálat igazgatója Ghica Scridon mérnök, a vármegyei szolgálat aligazgatója és Alexandru Marcus mérnök voltak. A bizottság elnöke pedig N. Petrescu ezredes vármegyei prefektus volt.

A dijkiosztáson a nagyszámban meg-

jelent mezőgazdákhoz Ioan Petrescu ezredes, vármegyei prefektus intézett buzidító beszédet. Utalt arra, hogy a buzaverseny tulajdonképpen ünnepnappal zárult, mely ünnepnapon a mezőgazdák élvezettel gyönyörködhetnek fáradságos munkájuk kitűnő eredményében. Hangsúlyozta a mennyiségi és minőségi többtermelés fontosságát, amely állandó és fokozatos jövedelemhez juttatja a föld dolgozó népét. Végül II. Károly király Ófelségét, a mezőgazdák legfőbb pártfogóját éltette.

Dr. Safta professzor, a földművelésügyi minisztérium képviselője beszédében kifejtette, hogy a buzatermelés szempontjából Románia milyen nagy és fontos szerepet játszik. Utalt arra, hogy a jobb és nemesebb buzafajták termelése nemcsak egyéni érdeke a mezőgazdáké, hanem jelentős mezőgazdasági érdek is. A földművelésügyi minisztérium a maga részéről is támogatni kívánja a mezőgazdák a jobb és több termelésre irányuló munkájukban és jutalmazza a szorgalmas és érdemes termelőket. A kiállításon megállapítást nyert, hogy főleg a kiszagzók részéről termelt buzafajták a legjobbak. Fajszűzük hektóliterenként rendkívül nagy volt, az idegen anyaggal való keverésük pedig a lehető legkisebb százaléku. A legszebb buzafajtákat Livada, Alsókosály, Hasdate és Szamosujvár környékének kiszagzói termelték. A dijkiosztáson megjelentek nagy élvezettel szemlélték meg a buzaverseny értékes anyagát.

Aranyélet uralkodik a fegyencek birodalmában

(ZAMBOANGA, Fülöp-szigetek.) Egy amerikai hírszolgálati iroda tudósítója a Fülöp-szigeteken való utazása során érdekes riportot írt Zamboangából. Ez a helység a Fülöp-szigetek déli részén van s a riportert beszámolója szerint ténylegesen a „fegyencek mennyországának” nevezhető.

A zamboangai San Romano börtönfarm a riportert szerint a világ legenyhébb börtöne. A látottak és hallottak alapján szokatlan lelkesedéssel nyilat-

kozik az újságíró arról a háromezer akernyi területen levő telepről, amelyet még 1870-ben alapítottak, majd 1912-ben újrafundáltak John J. Pershing tábornok felügyelete alatt. — Ez a börtönfarm — írja — nem teherföld, de haszon a hatóságoknak. Először is teljesen önellátó Fenntartására a hatóságoknak semmit sem kell fordítaniuk. Az 1000—2000 fegyenc, aki ott él, termelőmunkát végez. Farmerek a börtönfarm ugyanis tényleges farm, ahol 600 tehénből álló

Asztalosok figyelmébe

a telefonom megváltozott

No. 29-89-re

ALBERT DEZSŐ furnér raktár, Cluj, Piata Carolina No. 5.

csorda, 300 disznóból álló konda és több ezer csirke van. Külön élete van a farmnak ahol a rabok mezőgazdasági munkát végeznek, földet művelnek, állattenyésztéssel foglalkoznak és évente nagy összeget hoznak be a hatóságoknak az eladott korpa után amelyet a telepen levő 75.000 kókuszfaból termelnek.

— Tizenhat-husz ór vigyáz csupán a rabokra, akik merő gyilkosokból, fülöp-szigetek utonállókból és 50—60 fehéremberből állnak. Hogy ilyen kisszámú őrség mellett sem kíséreltek meg meggyilkoskodást a fegyencek, annak az az oka, hogy a többszörösen büntetett előéletű gonosztevők jól érzik magukat a san-romanói telepen. Valószínűleg saját maga választja meg munkáját minden rab. Megbecsülik, ha valamelyikük ért a földműveléshez kovács, borbély, vagy más mesterséghez. Könnyen kitulhat a rab bármilyen mesterséget, amivel azután megélhetéshöz jut, ha kiszabadult. Kártyázni, dohányozni szabad a fegyenceknek s meglepő, hogy minden felügyelet nélkül néha 4—5-ös csoportokban kimennek halászni a rabok.

Szerencsés földrajzi fekvése és termékeny talaja révén a telep beváltja a reményeket. Ezenfelül aztán minden engedelményre hajlandók. Ha családos a fegyenc, módot nyújtanak neki arra, hogy külön munkát végezhesen, amelynek jövedelméből ő is és a hatóságok is egyformán kapnak s a fegyenc nevére elteszik a pénzt, kiszabadulásáig. A fegyenc felesége gyermekei is dolgoznak a telepen, ahol van elég munka. Minél kedvesebbek a rabokhoz, annál jobban igyekeznek azok s végeredményben mindenki jól jár.

— A multkoriban előállott az az eset — írja cikke végén a riportert. — hogy egy fegyenc, akinek többéves büntetése lejárt, kérelmezte, engedjék meg neki, hogy véglegesen megtelepedhessen a telepen, annyira megszokta és megszerette ott a munkás életet.

Mesébe illő történetnek hangzik az új ságiró beszámolója amelynek egyes kitételeit bizony csak kétkedéssel fogadjhatjuk el. De még ha csak fele igaz is a leirtaknak — melynek valószínűsége még is csak az United Press áll jót — aranyélete lehet minden fegyencnek ezen a telepen, a „fegyencek mennyországában”. A fegyencfarm gondolata és az, hogy megvalósításuk üdvös lehetne a világ bármelyik országában.

Az irni-olvasni nem tudókat este iskolában tanítják, baseball csapata több van a telepnek, könyvtárában rengeteg a könyv s időnként mozielőadás szórakoztatja a rabokat. A fegyenceknek úgy szólván csak arra a pár megátalkodott bűnözőre kell vigyázni, akiket magánzárkákban tartanak. De ilyen is kevés van, ugyanis a jóviseletű rabok kis kunyhót kapnak s feleségüket családjukat odahozhatják.

— Miként lehet ez? — kérdezi a riportert s mindjárt felel is a kérdésre. A hatóságok csak arra vigyáznak, hogy a rabok jól viselkedjenek s a börtöntelep jól jövedelmezzen.

Pincetűz Marosvásárhelyen

(TG.-MURES-MAROSVÁSÁRHELY.) Könnyen végzetessé válható pincetűz keletkezett a Stefan cel Mare uccai Minoriták háza egyik pincehelyiségében. A Schwartz-féle vegyeskereskedés pincehelyiségében tüzet fogott egy petróleumos hordó, amelyet a pincének teljesen zárt jellege miatt meg sem lehetett közelíteni s így a közben kivonult katonai tüzoltóság be kellett várja, amíg a hordó petróleum teljesen elég. Miután a pincehelyiségben más egyéb anyag nem volt, a tűz önmagától kialudt. A vizsgálat a pincetűz okát rövidzárlatban állapította meg.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

ARANYFOGAKAT, ékszerket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Tárakéssági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész. Cluj Regele Ferdinand 114. (V 1119)

40 éves özvegy uriaszony (dolgozó nő) ismerettségét keresi finomlelkű, független 45-55 éves uriembernek, akinek nyugdíjas állása van. Választ „Keresztény” jellegre a kiadóba kérek. (V T 1293)

FÜGGETLEN, intelligens izr. urinő keresi intelligens izr. uriember ismerettségét szórakozás céljából. Házasság lehetséges. Leveleket: „Jobb kettősben” jellegre a kiadóba. (9634)

HÁZASSÁG céljából megismerkednék olyan leány, vagy asszonnyal, aki ötven, vagy hatvan ezer lejtel rendelkezik. Saját üzletem van. Leveleket: „Nem bánja meg” jellegre. (9619)

32 éves finomlelkű férfi házasság céljából keres egy olyan nőt, aki nincs megelégedve az étellel. Hozomány megkívántatik. Leveleket: „Boldoggá teszem” jellegre. (9615)

KÖZÉPKORU özvegy nő megismerkedne hozzáillő jobb iparossal házasság céljából. Leveleket: „Jó gazdaszony” jellegre a kiadóba. (9607)

ANNY! Szerdán 4 órakor az állomáson várom, utazunk. Kézscsokkal, a vizotlátásig. (P 584)

JEGYEZZÜK a címet. Fügönynek, ágyszerítőnek, aszalterítőnek legújabb a törvényesen védett vert csipkészetet. Kivánt méretben **DER-BESC** függönykellékszaktüzletben, Gólya-áruháza feletti emeleten. (9116)

ADÁS-VÉTEL

ARANY fogakat, gyémánt és briliáns tárgyakat (akár tört állapotban) állandóan veszünk Casa Orlogelor, Ema Weisz, Cluj, P. M. Viteazul 11. (T 1269)

Női kabát és ruhaszövetek

selymek, dejalinok, vásznak, diftinek, pongyola- és ruhamaradékok legolcsóbban kaphatók. Cal. Reg. Ferdinand 53., udvarban. (V 9276)

TALPAT, BÖRT, JÓ SZAKEMBER CSAK HOLLANDUS-NÁL VESZ. REGELE FERDINAND 65. (T 1200)

KEVESET használt gyári vágású colos deszka eladó. Str. Gavril Tripou 41. Donát ut mellett. (9537)

KERESÜNK jókarban levő 5-6 HP-s rövidre mért villanymotort. Telefon 14-84. (9525)

DÁNIELKÁLYHÁT jó állapotban levőt veszek. Cimeket „Középnagyságu” jellegre a kiadóba kérek. (9512)

PROGRAM szerinti minden nyelvű tankönyvet liceumtól kezdve legelőnyösebben beszerezhetni Bartók Cluj, antiquarius. Str. Iorga 2. (9507)

EGY jókarban levő mély gyermekkosci olcsón eladó. Cal. Regele Ferdinand 77., dr. Somogyi. (9533)

ELADÓ 3 drb. 64 hektóliteres alig használt tölgyfa kád. Cim: Adler, Reteag. (V P 545)

MINDENFÉLE textil, ruha- és pongyola maradékok legolcsóbban Cal. Reg. Ferdinand 53., udvarban. (7948)

TOPOLYAHÁLÓ, mindenféle butorok olcsón eladók. Cal. Decebal 3 Veszek használt butort. (6481)

BERKEL mérleg, kézimunka függöny eladó. Str. Carpaților 25. (9525)

EGY új barna selyem csikóbunda olcsón eladó. Értekezni: Str. Oct. Goga 9. Földszint 2. (9323)

ELADÓ 150 darab fajtyuk „Laghorn”, 3 darab óthonapos tisztá fajú 90 kg-os „Jork”-i malac. Értekezni lehet: Strada Vulturului 12. (Donát.) (9337)

SZIVATTYUKUTAK, (beverőkutak) üzembhelyezve gyári áron részletfizetésre is Cluj. Str. Negru Voda 1 (T 1263)

ELADÓ Hoffer herefejtők, négylábos, üzernélés állapotban. Értekezni: Emanuél Rosenbeum, Reghin. (V 9412)

ÓCSKARUHÁKAT jó árban eladhat, olcsón vásárolhat Grosznál, Str. Memorandului 4. (P 476)

TÖBB LAKÁSOS kisebb házat keresek megvételre. „Jövedelmező II.” jellegre a kiadóba. (9039)

KIS Wertheimkasszát keresünk megvételre. Cimeket „Kassza” jellegre a kiadóba kérek. (T 1229)

ÓCSKA ruhát, télikabátokat veszek, igen nagy választékban, olcsón eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (9059)

SZENTJÁNOS kúti menedékház betegség miatt minden elfogadható árban eladó azonnal. Értekezni: Cal. Reg. Carol 13 Földszint jobbra. délután. (P586)

EGYSZÁZHATVAN holdas birtok vizimalommal Cluj-tól 60 km-re belsőséggel eladó. A birtokot 1000 alma- és 5000 szilva fa határolja. Értekezni tulajdonosnál, Weinbergernél. Str. Massaryk 42. (T 1247)

ÖSSZKOMFORTOS kertesi családi ház eladó. Str. Iuliu Cezar 14. (T 1233)

SZÉNÁFÜ Elővölgyben 7 hold eladó. Asztalos ügyvédnél, Str. Iuliu Maniu 43. (9394)

40-50 Kw-os, 220-380 voltos váltóáramu dinamót keresünk megvételre. „Hercules” SA. Diciosánmartin. (V T 1261)

ÓCSKA ruhákat veszek és eladok. Grünfeld, Str. Memorandului 6. Hívásra házhoz is megyek. (9625)

KEVESET használt női Singer varrógép olcsón eladó. Cal. Traian 51. (9629)

ALIG használt sülyesztő varrógép olcsón eladó. Str. Regalá 1. (9628)

BORBÉLYÜZLET sürgősen eladó. Jó forgalom, biztos megélhetés családnak. Információt: Str. Nouă 18. (9631)

25 HP Ganz motor eladó. Megtekinthető délután 6-8-ig. Telefon: 35-13. Str. Masiniștilor 9. (9637)

ELADÓ férfióltönyök. Str. Goga 11., et. II. ajtó 5. (9639)

JÓKARBAN levő ajtók és ablakok eladók. Str. Elisabeta 43. (9641)

GYALUPAD és asztaloszszerzőmók olcsón eladók. Str. Oituz 10-a. (9643)

9000 lejtől tele dióhálok eladók. Cal. Reg. Ferdinand 65., asztalosnál. (9645)

ROMÁN, magyar, német, pengős, stb. könyveket eladók. P. Sion 4. (9647)

RÉZÜST paradicsom, vagy szilvafőzéshez bérbeadó. Értekezni: Lusztig, Str. Livezii 2. (9650)

ELADÓ mosdóállvány, 12 literes zsiros bődön, fa függöny karniss, Str. I. Maniu 6. félemelet, ajtó 2. (T 1298)

MÉLY sötétkék gyermekkosci elutazás miatt olcsón eladó. Cal. Traian 68. (T1297)

ELADÓ ház sürgősen. Str. Răsboieni 15. (9623)

JÖVEDELMEZŐ ház eladó. Kővári-telep Str. Fierului 38. Ügynök díjazva. (9622)

SÜRGŐSEN eladó: állomásnál 600 négyzetméteres kert 85.000, szénapiacra kétszer szoba, konyha és egy szoba 2300 lej havi jövedelemmel 200.000, prefektura melletti ház 10.000 lej havi jövedelemmel 500 ezer 560 négyzetméteres ház hely I. Maniu utcában 820.000 lejért. Increderea ügynökség, P. Unirii 18. (9613)

KÉT keveset használt ablak eladó. Cal. Traian 88. (9612)

FIATAL faj fejőstehén, kétleres főzőkemma és vaskályha eladó. Rimóczi, P. Gării 9. (9611)

EBÉDLŐ és egy nagy aranyrámas tükör eladó. Cal. Moșilor 7. (P 580)

ALKALMI VÉTEL szamasfalvi ut és fürdő bejárat sarkán, üzleteknek, tejjgazdaságnak alkalmas cca 3000 négyzetméter telek vízvezetékekkel, 4 szoba konyha veranda ujonnan átépített nagyobb és szoba, konyha műhelyből álló kisebb lakóházzal és melléképületekkel eladó, vagy belvároshoz közeli ingatlanra ráfizetéssel elcserélhető. Értekezni: Cal. Reg. Carol 13., földszint jobbra, délutánonként. (P 581)

1 és fél HP erős motor kerestetik megvételre. Fekete, Telefon: 21-68. (P582)

C SALÁDI ház eladó az Iris-telepen, rész letfizetésre is. Értekezni: Str. Cogălniceanu 3., portar. (9382)

NŐI kabát olcsón eladó. P. Unirii 11., II. (P587)

ELADÓ Str. Andrei Muresan legelején, Str. Matei Basarab 2 számú összkomfortos villa, parkirozott kerttel. (P596)

ALLÁSI KERES

KÖZÉPKORU magányos uriaszony, nagy gyakorlattal és többéves bizonyítvány nyal házvezetőnői állást keres, magányos ur, vagy idősebb házaspárnál. Megkeresést a „Jóestét!” megbízottja Targu-Mures Str. Neagra 5. sz. továbbít. (VT1294)

GÉPHIMZEST vállalkos és tanítók. Házhoz is megyek. Cim a kiadóban. (9452)

INTELLIGENS középkorú nő házvezetőnői állást keres magányos urnál, urnónél vagy kisebb családnál vidéken is. Cimeket „Szorgalmas” jellegre a Novába. (V P 549)

FÜSZKERESKEDŐK! Ügyes 15 éves brassói magyer fiu teljes ellátásért tanuló-rak ajánlkozik. Cim: Balló Béla Brasov Str. Cuza Vodă 13. (VT1290)

HÁZASPÁR alkalmazást keres 15-re, mint portás és takarítónő, vagy szobainas és jó szakácsnő. Leveleket „Garanciával is rendelkezem, a becsület jó bizonyítvány” jellegre. (9642)

ALLÁST keres egy laboráns dessert speciális, aki az elsőrendű munkát végzi a dragée és a csemegeben. Cim: Oradea, Str. Leagănuului 16. Fenyves. (VT1296)

JÓLFŐZŐ férfiszakács ajánlkozik privát urhelyre helyben, vagy vidékre. Str. Mărăsești 42., fructerie. (9498)

ALLÁSI KAPHAT

KERESEK jómunkás férfi vasdololót azonnali belépésre, fizetés havi 700 lejtől és teljes ellátás. Frizeria Szabó, Jud. Turda Ludus. (VT1292)

KIFUTÓT felnőttest biciklivel felveszünk Heinrich szappangyár. (T 1285)

SZOBAASSZONY, 27 szobás szállodában portási keresettel együtt felvétetik, állandó jó állás, csakis volt szobaasszonyok vétetnek figyelembe. Ovadék 20.000 lej. Cim: „Hotel Paris” Timisoara, Belváros, Strada Matei Corvin 8. (V 9514)

MASAMÓDLÁNYOKAT és tanulólanynyokat felveszünk. Cal. Regele Ferdinand 25., az udvarban. (9520)

KERESÜNK tökéletes román-magyar nyelvtudással gépirónót október 1-ére. Telefon 14-84. (9526)

VASÖNTÖKET (connerthez) felveszünk Uzinele de Fier S. A. Cluj. (T1289)

EGY kifutófiu és egy tanuló felvétetik. Férfiszakács, Str. Memorandului 6. (P546)

PERFEKT minden szakszónét keres házaspár. Jelentkezés reggel 8-10, délután 6-8-ig. Cal. Reg. Ferdinand 14, II. emelet uccai lakás. (P550)

FÉNYKÉPÉSZ segédet, perfekt retusőrt, külső felvételekhez is értőt azonnal felveszek. Foto Sport, Tg.-Ocna, jud. Bacău. (V T 1273)

EGY fiatal cukrász-segéd állandó munkára felvétetik. Cim a kiadóban. (9454)

KERESEK élelmiszerüzletbe óvadékos nót azonnali belépésre. „10.000” jellegre. Birou Frenkel, Turda. (V T 1279)

CUKORGYÁR Erdély egyik nagyobb városában keres a dessert postra elsőrendű áruk készítéséhez értő segédet. Drageehoz értők előnyben. Részletes ajánlatok, fizetési igények megjelölésével „Dessert” jellegre e lap kiadóhivatalába kéretnek. (V T 1280)

GARANCIÁVAL rendelkező férfit, vagy sőt keresek trafikba. Cim a kiadóban. (9497)

VARRÓLEÁNYT keresek. Fényes Ibi, Str. Aurel Vlaicu 6. (9626)

FÜZÖNÖT állandó munkára felveszek. Str. Suluțiu 2. (9630)

ELSŐRENDŰ angol munkásnőt és munkást felvesz szalon Teszler, Str. Memorandului 9. (9635)

GÉPIRÓNÓT perfekt románt felvennék. Gyorsiró előnyben. Dr. Bernád Agoston ügyvéd. (9640)

EGY nő, ki vasalást vállal állandó munkára felvétetik. Str. Oituz 10-a. (9644)

BEJÁRÓNÓ felvétetik délelőttre. Igazolvánnyal jelentkezni. Str. Livezii 2., Lusztig. (9649)

EGY varróleányt keresek. Cim a kiadóban. (9651)

EGY csizmadiasegéd állandó munkára felvétetik. Str. Jazului 30. (9618)

PERFEKT takarítónőt jó bizonyítvány nyal azonnal felveszünk. Cim a kiadóban. (T1291)

KERESEK freuleint német, román nyelvtudással október 1-től, délutánra 9 éves gyermek mellé. Értekezni: Str. Iasilor 8., Mera. (9609)

GYAKORLOTT varróleányokat felvesz Lady kötöttárugár, Str. Goldis 4. Jelentkezés délután 2-3. (P 583)

JÖMEGJELÉNÉSŰ gyakorlott lehetőleg román, magyarul is tudó kiszolgálóleány felvétetik. Str. Iorga 5., Cukrázsza. (P 588)

KIFUTÓFIUT, vagy leányt felvesz Bernáth kalapszalonn. P. Unirii 29. (P591)

ÜGYES kifutófiut azonnal felvesz Fel-méry, P. Unirii 14. (P 594)

ÜGYES kéziléányokat azonnal felvesz Wolheimerné, Str. Saguna 15. II. em. (P 595)

MINDENES szakácsnét felveszek vendég lőbe. P. M. Viteazul 9. (9608)

KÜLFÖLDRE

LAKÁSFÉREGTELENÍTÉSEKET gázosítással tökéletes eredménnyel eszközölünk. Speciális külön gázkamra egyes butordarabok féregtelenítésére és fertőtlenítésére. Teljes sztagalánítás. „Paragáz” Str. Consiliul National 3. (Főposta mögött.) Miniszterileg autorizálva. (P560)

FORDÍTÁSOK, másolások, gépelések. Simon Fordítóiroda, Str. Reg. Maria 13. (P 514)

EPRUVETTÁKAT, fióllakakt, orvosságos tubusokat készitünk és javitunk. Gyártunk különböző laboratóriumi cikkeket. Cluj, Piața Carolina 1. (9455)

CSUNYA, elhanyagolt arcbőrt teljesen rendezhezünk a legújabb módszerrel. Tanítványok kiképzését vállaljuk. „Univer-so” kozmetikai szalon. P. Unirii 13. (9638)

KÜLFÖLDRE is szállítható divatcikkek előállításához finanszírozó társat keresek. Leveleket a Novába kérek „Jó kereset” jellegre. (P593)

EGY karkötő elveszett. 500 lej ellenében a becsületes megtaláló adja le a Novába. (P 589)

PÉNZES társat keres bevezetett régi női divatszalon konfekcióval leendő kibővítéséhez. Cimeket kérem „Munkát adom” jellegre a kiadóba. (P 590)

HA nem fél az igazságtól, keressen fel, megmondok Önnek mindent. Myriam, miniszterileg engedélyezett grafológusnő. Str. Barituu 28-b. (8375)

ELVESZETTEM 40 oldalt egy orvosi könyvből. Str. Grigorescu és Str. Ghica között. Megtálalója jutalomban részesül. Str. Grigorescu 86. (9646)

KÉT fiatalember teljes ellátást kaphat. Ugyanott jó házikoszt kapható. P. Stefan cel Mare 14. (9624)

KIADÓ LAKÁS

ÜZEM, raktár, gyárhelyiség, iparállomással, elkülönített külön telek részeken kiadók. Cimeket: „Előnyös feltételek” jellegre kiadóba kérek. (9080)

FÜSZERÜZLET korcsmával kiadó. Cim: Str. V. Goldis 5. (9474)

FÖLDSZINTES 3 szoba, konyha, fürdőszoba stb. lakás kiadó. Str. Brațianu 41. (9523)

KERESEK elegáns butorozott szobához, intelligens, szolid lakótársnót. Cal. Reg. Ferdinand 107. (P 548)

BUTOROZOTT szoba azonnalra kiadó 2 személy részére is alkalmas, kapualatti különbejárattal. Str. Fr. David 10. (P 553)

PARKETTES, csinos butorozott szoba, kerti lakásban azonnal kiadó fürdő és előszobával. Str. Grecianu 19. (9569)

KIADÓ 2 szoba, konyha és szoba, konyha üresen havi 350-500-1000 lei. Str. Rahovei 21. (9632)

ÜZLETHELYISÉG berendezéssel kiadó. Cal. Traian 13. (9632)

BUTOROZOTT szoba, fürdőszoba használatlall kiadó. Str. Stroescu 20., em. (9633)

CAL Traian 26. szám alatt 37 négyzetméter földszinti helyiség irodahelyiséggel együtt kiadó. Értekezni: 23-01 telefonon, vagy Str. Chintăului 25 alatt. (T1295)

KIADÓ nagy, napos szoba elő- és fürdőszobával okt. 1-re. Str. Gojdu 2., földsz. (9620)

ÁTADÓ azonnalra kenyérüzlet, berendezéssel, vagy anélkül. Cal. Decebal 20. (9617)

GARZONLAKÁS, 1 szoba, előszoba fürdővel kiadó. Kolar, Str. Budai Deleanu 2-b. 1-2 között. (9614)

SZOBA, konyha, félkomfortos szuterét lakás kiadó. Str. Calvin 16. (9610)

1 szoba kiadó 400 lej. Str. Salcám 32. (P 592)

SZOLID iskolásleány lakást kaphat zónóra használatlall. Saguna 2. (V9440)

KÜLÖNBÉJÁRATU uccai, üres szoba kiadó. Kissné, Str. Wilson 1. (P579)

LAKÁST KERES

KERESEK Urania mozi környékén rendezen butorozott szobát, fürdőszoba használatlall 2 személy részére. „Urania” jellegre címet a kiadóhivatalba kérek. (9638)

KERESEK butorozott szobát 15-re, esetleg zongorahasználatlall és teljes ellátással Cimeket „Komfortos” jellegre a kiadóba kérek. (9621)

— **RENDŐRSÉGI HIREK.** Vakmerő lopást jelentettek be a IV. kerületi rendőrségnek. Buzás Péter bejelentette, hogy tegnap délután távollétében ismeretlen tettes elkulccsal behatolt a Dragalina-ucca 10. szám alatti lakásába, ahonnan 12.000 lej értékű varrógépet vitt el. A IV. kerületi rendőrség erélyes nyomozást indított a titokzatos varró géptolvaj kézrekerítésére.

— **VESEDELMES BÜNÖZŐT TETI ÁRTALMATLANNÁ A RENDŐRSÉG** Tegnap este Pop Ioan Someni-telepen lakó nyugdíjas háza előtt feküdt a gyepen, Pasca Theodor rovtomultu betörő, aki csak néhány hete szabadult ki az enyedi fogházból, levetette az alvó nyugdíjas cipőit, azután pedig pénz után a zsebeiben kotorászott, majd a cipővel együtt nyomtalanul eltűnt. A károsult feljelentésére tüzetes nyomozást indítottak a veszedelmes utszéli tolvaj kézrekerítésére s ennek során izgalmas hajszá után sikerült a bűnügyi detektíveknek lefűlelniök a vakmerő tolvajt, akit bekisértek a központi rendőrségre. Bűnlajstromának összeállítása céljából a nyomozás nagy eréllyel folvik.

Hirek

NAPTÁR. 1938. Szeptember 13, Kedd.
Róm. kat.: Notburga. Prot.: Mater-nus. Ort.: Sf. Mart. Corneliu. Izr.: 17. Elul.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre 150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

— **Ügyeletes gyógyszertárak.** Szeptem-ber 10-én, szombaton reggeltől 17-én, szombaton reggelig a következő gyógy-szertárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna Unirii-tér; Hygea, Mihai Vitea-zul-tér; Victoria, Regele Ferdinand-ut és Sotropa Emil gyógyszertára, Stefan- cel Mare-tér.

— **Időjárásjelentés.** A bucarestii idő-járás-kutató intézet jelentése: váltakozó fejhőzet és délkeleti szél várható. Er-délyben a hőmérséklet nappal emelke-dik, éjjel azonban lehül.

— **JÓ ÉS OLCSÓ BŐRT ÉS TALPAT** Kozák bőruzletben kaphat Cluj, Piața Mihai Viteazul 15.

— **Szopos—Tóth festőművészek rajz-és festészeti kurzusa** megnyílik szeptem-ber 15-én az unitárius gimnázium (Cal. Marechal Foch 12., II. em.) rajztermé-ben. Beiratkozni lehet az intézet kapu-sánál kitett iven, vagy a kurzus óráin. Kurzus-órák: kedd és csütörtök délután 3—5. Uj növendékek hozzanak maguk-kal rajzokat, vagy festményeket, hogy tudásukról tájékozódni lehessen.

— **Ma új műsor van az Edisonban.**
— **Armand Calinescu belügyminiszter** jelenlétében iktatták be Negruzzi tá-bornokot királyi helytartói tisztségébe. Bucarestből jelentik: Armand Cali-nescu vasárnap este visszaérkezett a fő-városba. A belügyminiszter Iasiból tért vissza, ahol résztvett Negruzzi tábornok a Pruth-i királyi helytartóság helytar-tójává való beiktatása ünnepségein.

Győződjön meg,

hogy új bundákban, gallérozásban és átalakításban még mindig

BIXENSPANNER szőrmeszalónja

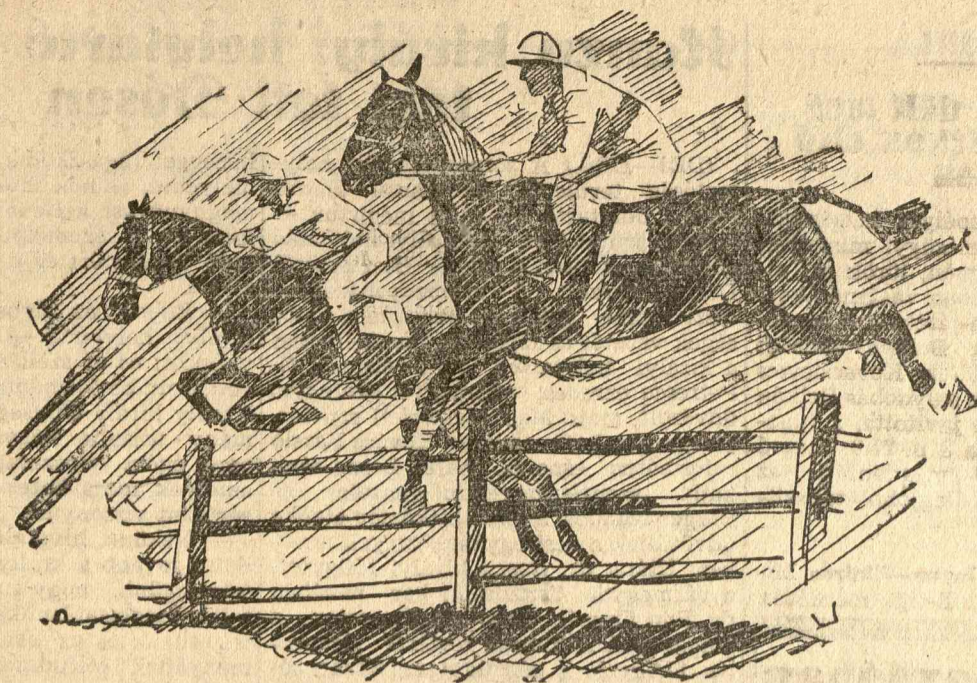
vezet. Calea Regele Ferdinand 3., ud-varban.

— **Befejezte ellenőrző körútját az egészségügyi miniszter.** Bucarestből je-lentik: Dr. Marinescu Nicolae tábornok, közegészségügyi miniszter befejezte nagyszabású ellenőrző körútját, amely-nek során az ország különböző vidékein tett látogatást és vasárnap este vissza-érkezett a fővárosba.

— **Rökk Marika legszebb filmje:** „A cirkusz hercegnője“ mátlól az Edisonban

— **Péter király megbízottja is meg-tekintette Belgrádban a román kiállítási csarnokot.** Ünnepléses keretek kö-zöt nyitották meg szombaton a belgrádi nemzetközi mintavásáron a román ki-állítási csarnokot. Boblescu, a belgrádi román követség kereskedelmi attaséjá-nak megnyitó beszéde után a román ki-állítási csarnokot megsejmelte Péter király képviselője: Sonder őrnagy is, majd a jugoszláv ipar- és kereskedelmi-ügyi miniszter, akik mindketten elis-merésüket fejezték ki a román kiállítási csarnok szimpompás és szemléltető anyaga felett.

— **Sulyos gépkocsiszerencsétlenség Brassó közelében 4 halottal.** Sulyos gép kocsiszerencsétlenség történt vasárnap este Brassó közelében. A 2222. számú bucarestii gépkocsi, mely nagy sebesség-gel robogott Bran felől, a főváros felé, összeütközött azzal a gépkocsival ame-lyet Alfréd Gusti vezetett és amelyben még három más személy is ült. Gusti gépkocsija teljesen összetört, utasait pe-dig, akik súlyosan megesebesültek, be-szállították a kórházba.

Ne feledkezzék meg

kötelességéről,
saját szerencséjével
szemben!

**CSERÉLJE KI
MÉG MA SORSJEGYÉT.**

Holnapatán - szeptember 15.-én -
van az Állami Sorsjáték
III. osztályának a húzása.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

— **Bucarestiben tartják meg az új nemzetközi orvoskongresszust.** Istambu-li jelentés szerint a nemzetközi orvos-kongresszus befejezte tanácskozásait. A kongresszus határozatait ismertetni fog-ják a napilapokban és az orvosi szakla-pokban is, különösen a városok, köz-egészségügyi viszonyainak javítására hívta fel a figyelmet. A kongresszuson elhatározták azt is, hogy a következő nemzetközi orvoskongresszust a román fővárosban Bucarestben fogják meg-tartani.

Nagy sikere van a szalo-niki nemzetközi mintavá-sáron a román kiállítási csarnoknak

(SZALONIKI.) Vasárnap délelőtt fél 11 órakor ünnepléses keretek között nyitották meg a szalonikii nemzetközi kiállítást és mintavásárt, amelyen kü-lön csarnokban szerepelnek Románia, Törökország, Lengyelország, Olasz- és Németország, Bulgária, Albánia és a többi jelentősebb államok. Az ünnepléses megnyitáson a nagyszámú közön-ség soraiban megjelent a szalonikii metropolita, Macedónia kormányzója Lengyelország görögországi minisztere, a diplomáciai testület tagjai és számos bel- és külföldi újságíró. Nicoludis mi-niszter és Lengyelország miniszterének beszéde után déli fél 12 órakor nyitot-ták meg ünneplésesen a román kiállítá-si csarnokot, ahol Nicoludis miniszter és a többi görög és külföldi előkelőségeket a román küldöttség élén Nicolae Ma-nescu, Románia görögországi kereske-delmi attaséja fogadta. Manescu gazda-sági tanácsos beszédében Görögország és Románia kereskedelmi és gazdasági kapcsolatainak fontosságát hangsúlyoz-ta, majd az előkelőségeket megtekintették a román kiállítási csarnokot, amely gazdag és szimpompás anyagával nagy sikert és általános tetszést aratott.

— **Megkezdődött Nagy-Bécs építése.** Bécsből jelentik: Tegnap reggel 6 óra-kor megtörtént az első kapavágás Gun-tramsdorf közelében, amivel megkezdő-dött Nagy-Bécs felépítése. Ez a hely ti-zennegy kilométerre van Bécs központ-jától s teljesen kihasználatlan terület, ahol eddig csak néhány téglalegető ál-lott. Ezen a helyen akarják felépíteni Bécs új ipartelepét és munkásvárosát. Az újonnan építendő városrészt gyors-vasut és birodalmi autóműút köti majd össze Bécs központjával.

Mozsi

CAPITOL MOZGÓ: Premier: „Hollywood hotel“ zenés, énekes vigjáték. Fősz.: Dick Powell, Rosenmary Lane.

EDISON MOZGÓ: I. Stan és Bran kalandorok. II. Könnyű lovasság, fősz.: Rökk Marika. III. Uj hirodó és Miki Maus. Jön: India lángokban, fősz.: Shirley Temple.

MUNKÁS MOZGÓ: I. Az éjjeli tangó. Társadalmi dráma, fősz.: Pola Negri és Albrecht Schönhals. II. A sziréna. Tengerészdráma. Fősz.: Dolores Del Rio és Richard Dix. III. Journal.

ROYAL MOZGÓ: Hétfőn utoljára „Ma-mam Colibri.“ Keddől: Nehéz apának lenni. Fősz.: Lucien Baroux.

SELECT MOZGÓ: Ország törvény nélkül, kalandorfilm. Fősz.: Dick Forran, Way ne Morris, Linda Peery.

THALIA MOZGÓ: Közkívánatra ma utol-jára: Hárman a határon. Fősz.: Oszkár Homolka, Robert Montgomery, Con-stance Bennet. Előtte pótkép.

URANIA MOZGÓ: Második nászut. Lo-rette Young és Tyron Power ideális művészpár vigjátéka.

— **Az Edison Mozgóban** mátlól Stan és Bran kalandorok és Rökk Marika „A cirkusz hercegnője“ filmje fut. Mind-két filmben román, magyar feliratok vannak.

— **A MAGYAR NÉPEGÉSZSÉG-ÜGYI SZEMLE** ez évi szeptemberi szá-ma a következő tartalommal jelent meg: dr. Darányi Gyula: Tisztálkodás, testápolás. Ince Lajos: Parajd nép-egészségügye. Dr. Szász Emil: A Base-dow-féle betegségekéről. Jó tudni. Vasár-napi iskola. Dr. Gergely Endre: A gver meknevelésről VI. Az amerikai Esve-sült Államok tüdővész elleni berendez-keése. A sajtók fűszerezése. A házak oldalfalainak beázása. Könyvszemle. A lap megrendelhető Targu-Mures, Str. Eminescu 4. Megjelenik minden hónap 15-én. Ára 120 lej.

Vigyázat!

a fém-, ablak-, tükör- és márványtisztítószer.

Nem árt a kéznek, nem támadja meg a tisztítandó tárgyakat, tartós fényt ad és rendkívül gazdaságos.

Ügyeljen a

SIDOL felíratra

mert nem minden fémtisztító „SIDOL“.

LEGUJABB SPORT

Két rekord dönt meg a Balkán-játékok első napján

(BELGRÁD.) Ünneplés külsőségek között Buic testnevelésügyi miniszter, valamint a görög, román, török és albán követek jelenlétében vasárnap kezdődtek meg a Balkán-játékok. A versenyek első napján két Balkán-rekordot döntöttek meg az atléták. Kovacsievics jugoszláv versenyző a sulydobás Balkán rekordját 14.58 m-re javította, a jugoszláv 4x400-as staféta 3 p. 25.8 másodpercet futott és ezzel megdöntötte az eddigi Balkán-játékok legjobb teljesítményét.

(CRAIOVA.) Crai Jovan—Unirea Mihai Viteazul 6:0 (3:0). B-liga mérkőzés.

Munkás mozgóban

Hétfőn, kedden és szerdán 3, 6 és 9:

AZ ÉJFÉLI TANGÓ

Az evad szenzációja. Fősz.: Pola Negri és Albrecht Schönhals.

A SZIRÉNA

Tengerész dráma. Fősz.: Dolores Del Rio és Richard Dix. Helyárak: 10 és 12 plusz 5 lej.

Verekedőket állították elő a IV. ker. rendőrségre

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Két verekedés játszódott le tegnap délután a IV. kerületben. Négy és öt óra között Nicolau Theodor repülőőrmeester, valószínűleg ittas állapotban a vasútállomás előtt sulyosan megverte Ghirla Ioan Episcop Popa-uccában lakó vasutast, aki azután a IV. kerületi rendőrség felé igyekezett, hogy bántalmazója ellen bünvádi feljelentést tegyen. A felbőszült altiszt utána vetette magát s az uton ismét ütni-vernii kezdte, míg a közelben őrszolgálatot teljesítő rendőrök nagy nehezen ki nem vették kezéből. Majd bekisérték őket a IV. kerületi rendőrségre, ahol — a térparancsnokság kiküldöttével együtt — erélyes vizsgálatot indítottak meg.

A másik verekedés a Chintaulu-uccában, a Popovici-féle kocsmában történt. Dan József Kajántóvölgyben lakó fiatal gazdálkodó az említett vendéglőben italozás közben összeszólkózott a szomszéd asztalnál ülő Morar János Chintaulu-ut 156. szám alatt lakó ismerősével. A veszekedés hevében Dan egy széket kapott fel és azzal fejbevette Morart, aki szintén ütésekkel válaszolt. A parázs verekedés során mindketten sulyosan megsérültek. A közelben őrszolgálatot teljesítő rendőr előállította őket a kerületre, majd a kiszállított mentők a klinikára szállították mindkettőjüket. Az ügyben a IV. kerületi rendőrség folytatja le a vizsgálatot.

Hurokra került a szállások losztogatója

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Veszedelmes szélhámossót tartóztatott le ma délelőtt a központi rendőrség. Mennyesi Katalin marosmegyei Petele községbeli fiatal nő városunkban tanárnőnek adva ki magát, több lakostól különböző trükkökkel tekintélyes összegeket csalt ki. Főleg házigazdait károsította meg érzékenyen. Rendesen csak 15 napra, vagy egy hónapra vett ki magának lakást és 2—3 nap múlva a házigazda vagy valamely lakó távollétében behatolt az illető lakásába és onnan a legértékesebb tárgyakkal nyomtalanul eltűnt. Ilyen módon alig néhány hónap alatt vagy 14 házigazdát lopott meg. A veszedelmes szélhámossót kihallgatása után átadták az ügyészségnek.

Hanzu királyi helytartó látogatást tett Désen

(DEJ—DÉS.) A somesi királyi helytartóság területén Alexandru Hanzu királyi helytartó — mint megirtuk — szemlekorutat tart. A királyi helytartó vasárnap délután 4 órakor Besztercéről Déstre érkezett. A vármegyeházán a díszterembe gyűltek össze a dési hatóságok vezetői és fogadták ünnepélyesen a királyi helytartót, akit elsőnek N. Petrescu ezredes, vármegyei prefektus üdvözölt, majd Man gör. keleti esperes, Morgu gör. kath. esperes, Kovács László református esperes, Vitéz Berar román. kath. szentferencendi guardian és Berger Nándor, a zsidó hitközség elnöke üdvözöltek a dési egyházközségek nevében. Utána dr. Rosca királyi főügyész, a vármegyei tisztviselői kar nevében dr. Pop Cornél volt polgármester, a polgármesteri hivatal részéről Pecurariu főjegyző, a pénzügyigazgatóság részéről Bunea Augustin, az orvosi kar részéről pedig dr. Domicide üdvözölték. A vármegyei mezőgazdasági kamara nevében Scridon agrármérnök üdvözölte a királyi helytartót és éltette II. Károly király Őfelségét.

Az üdvözlő beszédekre Hanzu királyi helytartó keresetlen szavakkal válaszolt és örömet fejezte ki afelett, hogy Dész és az egész vármegye lakossága nagy lelkesedéssel és szeretettel, alattvalói

hűséggel ragaszkodik az Uralkodó szentélyéhez, akinek intézkedései általános megnyugvást keltenek. Köszönetét fejezte ki a személye iránt megnyilvánuló tiszteletért és a szívélyes fogadtatásért.

— Ebben az évben — mondotta a királyi helytartó — gyökeresen megváltozott és új szellem, új rendszer következett be Románia közéletében. II. Károly király Őfelsége, a jelenlegi kormány utján a nagyfotosságu törvények egész sorozatát valósította meg, amelyek megszüntették a mult egészségtelen viszonyait.

— Nekünk, hivatalnokoknak — mondotta tovább a királyi helytartó — kötelességünk, hogy sulyos és felelősségteljes megbízatásunkat lelkiismeretesen teljesítsük és az Uralkodó, illetve kormányának céltudatos intézkedéseit a gyakorlatban megvalósítsuk. Részemről és részünkről minden állampolgár egyenlő, igazságos elbánásban részesül és minden állampolgár jogos kérését, indokolt panaszát a legrövidebb idő alatt teljesítjük, illetve orvosoljuk.

Beszéde végén Hanzu királyi helytartó Isten áldását kérte az Uralkodó és kormányának munkájára és Őfelségét éltette.

Capitol mozgó.

Ma premier!

„Hollywood Hotel“

Pazar, káprázatos zenés énekes vigjáték, Amerika 100 legszebb nőjével, jazz- és énekkórus

Főszereplők: Dick Powell és Rosemary Lane.

Nagy gyászpompával temetik el dr. Vorbuchner Adolf püspököt

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Vorbuchner Adolf dr., Erdély római katolikus püspöke tragikus halálával kapcsolatosan az erdélyi egyházmege és a gyulafehérvári székes káptalan megkezdte az előreláthatólag nagy gyászpompával és osztatlan részvét mellett lefolyó püspöki temetés előkészítését. Gajdácsi Béla gyulafehérvári püspöki irodaigazgató pápai prelátus, aki egyébként az elhunyt főpásztor püspöki titkára is — mint megirtuk — szombaton este Kolozsvárra érkezett és a főtéri plebánián lefolytatott tanácskozásai után Badila Ferenc nagyszabású főesperes kíséretében folytatta útját Bécsbe, hogy ott személyesen tegye meg a tragikus hirtelenséggel elhunyt dr. Vorbuchner Adolf temetésével kapcsolatosan a szükséges intézkedéseket.

A gyulafehérvári székeskáptalan a maga részéről azzal ad kifejezést a fiatalon elhunyt főpásztor halála felett

érzett mély gyászának, hogy az egyházmege egész területén naponta kétszer is harangozzat az összes román. kath. templomokban. A gyász jeléül a déli és esti rendes harangozás után egy-egy félórán fognak szólani az összes harangok. Az egyházmege összes templomaiban szeptember 13-án, kedden tartják meg az első gyásztiszteltetést dr. Vorbuchner megyéspüspök lelkiüdvéért.

Gajdácsi Béla püspöki titkár egyébként ma, hétfőn délután telefonon lép érintkezésbe a gyulafehérvári püspöki hivattal és közli a káptalannal a temetésre vonatkozó részletes utasításokat és ekkor fogja közölni azt is, hogy dr. Vorbuchner Adolf püspök holttestét, amelyet Bécsben bebalzsamoztak, a gyászvonat, mikor szállítja el Bécsből és a főpásztor holttestét szállító vasuti kocsik mikor érkeznek meg Kolozsvárra, illetve Gyulafehérvárra.

Chamberlain mondotta:

Anglia teljesíteni fogja Franciaországgal szemben vállalt kötelezettségeit A magyar és zsidókérdésről beszélt a jugoszláv belügyminiszter

(BELGRÁD.) Corosec apát, jugoszláv belügyminiszter vasárnap délelőtt Mura szombatban az ottani nagygyűlésen felszólalt és többek között a magyar és zsidó kisebbségre vonatkozólag is rendkívül érdekes nyilatkozatokat tett.

— Jugoszlávia — mondotta — a legteljesebb tisztelettel és megértő jóakarattal viseltetik a magyar kisebbségekkel szemben. Muravidék környékén meglehetősen kevés magyar él. Ugyanis 83.110 szlovénnel szemben mindössze 7600 a magyarok száma itt. Mindennek ellenére ugye területen, mint az egész

országban a lehető legmesszebbmenő jóakarattal és engedékenységgel tanúsítjuk a magyar kisebbségekkel szemben, annál is inkább, mert Magyarországon is élnek vértestvéreink: szlovének, vendek, szerbek és horvátok, akikre vonatkozólag a magyar kormány ugyancsak a legteljesebb jóakarattal intézkedéseket tett. Ezek az intézkedések nagyban hozzájárultak a két ország közeledéséhez, amit ugye politikai, mint gazdasági téren tapasztalhatunk.

Corosec belügyminiszter szerint Jugoszláviában ismeretlen a zsidókérdés.

Tekintettel azonban arra, hogy a jelenlegi viszonyok között egyetlen állam sem szeretné, hogy akár nyelvi, akár vallási téren újabb kisebbségekkel szaporítsa a meglévőket, így Jugoszlávia elzárkózik ettől a lehetőségtől. Egyebekben a zsidóságnak a délszláv királyságban minden tekintetben meg vannak a politikai és gazdasági jogai.

CHAMBERLAIN NYILATKOZATA A SAJTÓNAK

(LONDON.) Chamberlain angol miniszterelnök tegnap az esti órákban fogadta a belföldi és külföldi sajtó képviselőit és előttük a következő kijelentést tette:

— Érzésem szerint a szudétánémetek és a prágai kormány közötti szakadékokat lord Runciman tapintatos közbelépésének sikerült szűkíteni. Az angol kormány minden tekintetben azon az állásponton van, hogy kizárólag a jogalapnak kell érvényesülni ebben a kényes kérdésben. Anglia további felfogása az, hogy minden tekintetben teljesíteni fogja Franciaországgal szemben szerződéses kötelezettségeit. Azt is közölhetem, hogy Henderson nagykövetségünk utján közöltük ezt a felfogásunkat a legilletékesebb német ténnyezőkkel. Az események menetét minden eszes fázisában ismertettük ugye a dominiunok vezetőivel, mint az északamerikai Egyesült Államok kormányával is. Érzésem szerint a helyzet ugyan komoly, de kétségbeesésre nincs ok. A legnagyobb balgaságnak tartanám, ha bárki kételkednék Hitler kancellár békés szándékaiiban.

BONNET ÉS DEL VAYO MEGBESZÉLÉSEI

(GENF.) Bonnet francia külügyminiszter vasárnap hosszasan tárgyalt Del Vayo köztársasági spanyol népszövetségi megbizottal. Utána Litvinov szovjet külügyi népbiztossal értekezett, aki elégedetlenségét fejezte ki előtte amiatt, mert Anglia és Franciaország állítólag nyomást igyekeztek gyakorolni Csehszlovákiára a szudétánémet kérdésben.

PETRESCU COMNEN A NÉPSZÖVETSÉG ELNÖKE

(GENF.) A Népszövetség gyűlése hétfőn délelőtt kezdődött meg. A gyűlés elnökéül Petrescu Comnen, Románia külügyminiszterét választották meg. Holti finn külügyminiszter egészségi okokra való tekintettel nem vállalta ezt a megbízatást.

HENDERSON VISSZATÉRT BERLINBE

(NÜRNBERG.) Henderson berlini angol nagykövet ma elhagyta Nürnberget és visszatért Berlinbe. Valószínűnek tartják, hogy a nagykövet legközelebb Londonba utazik, hogy tapasztalatait az angol kormánnyal közölje.

— Adományok. Köszönetel nyugtázzuk Sándor Jolán (Cugir) 100 lej adományát Angyalossy és Orosz Péter részére.

— Orvosi hír. Dr. Farkas Imre belgyógyász és szivspeciálista külföldi utjáról hazaérkezett és rendeléseit ismét megkezdte. Str. Sincai 5.

— SZIVSZÉLHÜDÉS KÖVETKEZTÉBEN MEGHALT UNTERREINER HENRIK KOLOZSVÁRI SZABÓMESTER. Tragikus módon halt meg tegnap este 7 órakor Unterreiner Henrik kolozsvári szabómeister a Donat-uton levő lakásán. A szabómeister tegnap délután bement az egyik Donat-uti trafikba, ahol levelezőlapot vásárolt. Hazatérve leült az asztalhoz, hogy Csehszlovákiában lakó testvéreinek írjon. Alig irt le 3—4 sort, szívéhez kapott és eszméletlenül esett össze. Hozzá tartozói és a szomszédok segítségére siettek, kihívták a mentőket is, de mire kiérkeztek már csak a beállott halált állapíthatták meg. Bár valószínű, hogy az 55 éves iparosmestert szivszélhüdes ölte meg, holttestét mégis beszállították a bonctani intézetbe, a halál valódi okának megállapítása végett.

TESTEDZÉS

Elhódította a Slavia a Középeurópai Kupát a Ferencvároستól!
Slavia-Ferencváros 2:0 (0:0)

(BUDAPEST.) Az Üllői-uti pályát vasárnap 40.000 főnyi közönség szállta meg, hogy tanuja legyen a Középeurópai Kupa döntőjének. A hatalmas embertömeg abban a hitben foglalta el helyét, hogy a magyar győzelemnek tapsolhat: a Ferencváros legyőzi rettegett ellenfelét, a Slaviát és ezzel megvédi ebben az évben is a Középeurópai Kupát. Ez azonban nem következett be. A Ferencváros a közönség „huj-huj-hajrá” zására sem tudta kiharcolni a győzelmet, noha a játék kétharmadrészében támadott, és csatárai időnként valóságos kapujukhoz szegezték a prágaiakat. A Slavia több szerencsével játszott és az adott körülmények között megérdemelten jutott a Középeurópai Kupa birtokába.

A mérkőzést ünnepélyes aktus vezette be. A zenekar a magyar és a cseh himnuszot játszotta, majd Usetty Béla dr. az MLSz elnöke emléktárgyat nyújtott át a prágai csapatnak helyválasztásánál a cseheknek kedvezett a szerencse: a Ferencváros széllel és nappal szembe játszott a kezdéskor.

Az első percekben a Ferencváros ro-

hamozott. A labda lábról lábra perdült és egymásután szép támadások siklottak végig. Boksa, a Slavia kapusa egymásután védte Sárosi dr., Toldi és Kemény lövéseit. Az első negyedóra élénk irama után ellanyhult a játék. A csehek most Vytlacsil, Bican, Simunek révén próbálták bevenni a Háda kapuját. A 24. percben Táncoz elfutott, centerezett és Sárosi dr. fejfel irányított labdáját Boksa remekül védte. A 37. percben Sárosi kapásból küldött labdáját dermesztette meg a nézők ezreit.

A második félidő elején Bican, az egykori rettegett osztrák csatár veszélyeztetni a ferencvárosi kaput. Most a csehek támadtak többet s a magyar védelemnek ugyancsak dolgoznia kellett. Ezután mezőnyjáték alakult ki, majd megkezdődött a Fradi-offenzíva. Toldi gyilkoserejű lövése csak hajszálnyira került el a kaput, majd Sárosi dr. kisérletezett gólbá juttatni a labdát. A „Gyurkát” azonban zsandárként őrizték a csehek. A ferencvárosi ostrom tovább tartott. Táncoz Toldi elé talált, akinek éles fejese alig kerülte el a kaput. A kiadott labdával Vytlacsil megugrott,

átjászta a védőket és a meglepett Háda mellett a magyar kapuba lőtte a vezető gólt (12 p.). A gól nem csüggesztette el a Ferencvárost. Ellenállhatatlan pergőtűz alá vette a Slavia kapuját. Egy másútan repültek a gyilkoserejű bombák, de nem robbantak. A Slavia a hatalmas ostrom alatt teljesen térfelére szorult, Háda, a Ferencváros kapusa majdnem félpályán állva figyelte a meddő ostromot. A 25. percben felszabadult a cseh kapu a nyomás alól. Vytlacsil elfutott a védők mellett, centerézése Simunek elé került, aki futtában befejezte a második gólt is a magyar kapuba. Fergeteges magyar támadás adott ezután feleletet a gólnak, a cseh védelem azonban határtalan szerencsével megmentette góltól a kapuját. Az utolsó negyedórában ellanyhult a játék. A Ferencváros fáradtan megadta magát a sorsának.

A mérkőzés után Coppola a Középeurópai Kupa-bizottság olasz elnöke ünnepélyesen átnyújtotta az értékes serleget a győztes cseh csapatnak.

28 p Bogdan, II. f 24 p Moldovan, 25 p Auer, 35 p Barátky, 45 p Bogdan. Összeállítások:
Rapid: Rădulescu — Wetzler, Rosculeț — Vintilă, Fănescu, Raffinszky — Bogdan, Moldovan Auer, Barátky, Horotan. Kinizsi: Hies — Roech, Schef — Hoffmann, Losonczy I., Cucula — Klimek, Thierjoug, Bajusz, Malița

Elvázott a Victoria Resicán

(RESICA.) UDR—Victoria 2:1 (1:0). 1500 néző, bíró: Costea Radulescu. Az UDR a Victoria legyőzésével a bajnoki forduló legnagyobb meglepetését szolgáltatta. A resicaiak megérdemelten győztek Játékukban, akcióikban több határozottság volt, míg a kolozsvári csapat fáradtnak látszott és játéka nélkülözötte az egységet. Az UDR változatos játék után a 20. percben érte el az első gólt Păcuraru révén, akinek lövését Bosneac nem védhette. A második félidő 5. percében a játékvezető 11-est ítelt a resicaiak ellen és a büntetőből Felecan egyenlített. A gól után a kolozsváriak lelkes támadásba mentek át Percekig szorongattak, ám a lendület hamar megtört: a resicaiak vették át a további irányítást és a 21. percben Păcuraru lövéséből meg is szerezték az értékes bajnoki pontokat jelentő gólt.

A két csapat így állott fel:
UDR: Fülöp — Fodor, Alasu — Pop, Csipai, Lakatos — Micu, Păcuraru, Pintea, Negreu, König.
Victoria: Bosneac — Cociuban I. Felecan I. — Páll, Pop IV., Nistor — Martin, Szántay, Cociuban II., Felecan II., Căpușan.

Sportul Studentesc az élen, AMTE az utolsó!

Sp. Studentesc	2	2	0	0	8:1	4
Ripensia	2	1	1	0	6:1	3
FC Carpați	2	1	1	0	5:2	3
Venus	2	1	1	0	6:3	3
Rapid	2	1	0	1	5:1	2
Juventus	2	1	0	1	1:1	2
Victoria	2	1	0	1	3:3	2
Kinizsi	2	1	0	1	6:7	2
UDR	2	1	0	1	3:5	2
Gloria	2	0	1	1	2:3	1
Tricolor CFPV	2	0	0	2	2:11	0
AMTE	2	0	0	2	3:12	0

A B-ligában:

Pontot veszített az Universitatea az első ligameccsén

(KOLOZSVÁR.) Universitatea—Crisana 0:0. 1200 néző, bíró: Teutu. Az első félidőben az egyetemiek támadtak többet, szünet után a Crisana Eredményt azonban egyik csapat sem tudott elérni a jól működő védelmekkel szemben. Az egyetemi csapatból Adoc és Jancovici voltak jók, míg a nagyváradiak részéről Zábovszky és Torjok mutattak tetszetős játékokat.

(MAROSVÁSÁRHELY.) Muresul—Sodronyipar 4:0 (1:0). Bíró: Ciurel (Kolozsvár). Góllövők: Szász (2) Somogyi és Dászkál.

(NAGYVÁRAD.) Monopol—Törekvés 4:0(1:0). Bíró: Mesariosiu (Kolozsvár). Zöldi (2), Elekes és Asztalos a gólszerzők.

A svájci Knecht nyerte meg a Hollandiában most megrendezett amatőr világbajnoki kerékpár versenyt.

Otthonában elszenvedte második vereségét az AMTE

Tönkrement a Ripensia a Tricolort, Rapid a Kinizsit, Resicán két pontot veszített a Victoria

A NB második fordulójában az AMTE újabb vereséget szenvedett, még pedig otthonában, a Venustól. A Ripensia és Rapid könnyen intézték el ellenfeleiket. A Victoria vereséggel jött haza Resicáról, noha nagy reményekkel indult a harcba. Nagybányán kellemes meglepetést keltett a Carpați jó szereplése, amely döntőként csikart ki a jóképességű Gloriától.

percben Varjassi felvágta a gólrátörő Szerémy IV.-t, a játékvezető büntetőt rendelt el, amelyből Teleki egyenlített. Ezután a Carpați tovább támadott, de akcióját nem kísérte szerencse.

A két küzdőcsapat ez volt:
Gloria: Theimler — Varjassi, Volentir — Mikola Régner, Siclovan — Igna, Tudor, Fritz, Henegar, Mercea.
FC Carpați: Hevesi — Ardos, Sicota — Damian, Gidáli, Szerémi II — Szerémi IV., Teleki, Szerémi III., Szőke, Stetz.

Könnyen győzött a Venus a rangadón

(ARAD.) Venus—AMTE 5:2 (3:1). 4500 néző, bíró: Muresan (Kolozsvár). Az exbajnok nagy meglepetésre, könnyen, megerőltetés nélkül győzte le régi riválisát, amely közönségének lelkes biztatására sem tudott magára találni. Az aradi csapatból több elsővonalbeli játékos kivált és az együttes még nem heverte ki a vérvesztésüket. Ez okozta a súlyos vereséget is Gólok: 4 p Bodola 1:0, 31 p Batrin 1:1, 32 p Humis 2:1, 42 p Albu (11-es) 3:1. II. f. 28 p Jordache 4:; 32 p Jordache 5:1, 43 p. Dvorzák 5:2 A 44. percben David egy 11-est ki-védett.

Csapatok:
Venus: David — Sfera, Albu — Barbulescu, Gain, Demetrovics — Orza, Ploesteanu, Humis Bodola, Jordache.
AMTE: Gerold — Slivat, Kovács — Szurdi, Reinhardt II., Szaniszló — Tóth, Léb, Perneki, Bvorpár, Batrin.

Legázolta a Rapid a Kinizsit

(BUCURESTI.) Rapid—Kinizsi 5:0 (1:0). 8000 néző, bíró: Petrescu. A fővárosi csapat ellenállhatatlan lendülettel harcolta ki a győzelmet a Kinizsivel szemben amely most nincs formában. A Rapid csatársora remek teljesítményt nyújtott s a kínálózó alkalmakat megszerelten tudta gyümölcsöztetni — gólokra, amelyeknek sorrendje a következő volt:

Szerencsés győzelmet aratott a bucurestii diákcsoport a Juventus ellen

(BUCURESTI.) Sportul Studentesc—Juventus 1:0 (1:0). 8000 néző, bíró: Crețu. A diákcsoport frissen és lendületesen játszott és értékes győzelmet harcolt ki a favorit Juventus ellen. A győztes gólt Ghica Popescu beadásából Mihailescu lőtte az első félidő 15. percében. A gólról a Juventus heves ostrommal felelt, de a diákok határtalan lekésedéssel minden veszélyt elhárítottak.

A két csapat így állt fel:
Sportul Studentesc: Constantinescu — Badulescu, Duce — Mitan, Drăgan Tache — Schulder, Mihailescu, Marinescu, Stefanescu, Gh. Popescu.
Juventus: Szadovsky — Catrută, Dragomirescu — Petrescu, Micu Bradabura — Oană, Dunăreanu, Sony Niculescu, Praszler, Naciu

Öt góllal küldte haza a Ripensia a ploestieket

(TIMISOARA—TEMESVÁR.) Ripensia—Tricolor CFPV 5:0 (3:0). 1200 néző,

bíró: Tica Iliescu. Az országos bajnokcsapata ismét nagy formában van. Főlényes játékkal intézte el a jó erőkből álló ploestii csapatot, amelynek védelme nem tudta feltartóztatni a temesváriak meg-megújuló attackjait. A gólok így estek: 25. p. Marcu, 34. p. Marcu 44. p. Dobay, II. f. 20 p Bindea, 35 p Marcu. Összeállítások:

Ripensia: Pavlovics — Bürger, Chi-roiu — Gáll, Kotormány, Lazar — Bindea, Beke, Marcu, Schwartz Dobay.
Tricolor CFPV: Schramek — Dubrawszky, Dunăreanu — Radu, Dobra, Lupas — Dick, Moskó, Gallis, Stefanescu Jonescu

Döntőként harcolt ki Nagybánya a Gloriától!

(BAIAMARE—NAGYBÁNYA.) FC Carpați—Gloria 1:1 (0:0). 1500 néző, bíró: Ritter. A nagybányaiak saját pályájukon győzelemmel felérő döntőként harcoltak ki az aradi együttestől, sőt kis szerencsével a győzelmet is megszerezhették volna. Az első gólt az aradiak érték el a második félidő 15. percében Mercea révén. Az aradiak azonban nem sokáig örülhettek a vezetésnek: a 20.

Fabio Bottesini, a hírneves olasz versenyző állóstarttal az egykilóméteres távot 1:04.6 perc világrekord idő alatt tette meg.

(NAGYBÁNYA.) Tricolor—Olimpia 2:0 (1:0). Biró: Soran. Mindkét gólt Gáspár lőtte.
(TEMESVÁR.) TMAC—Jiul 5:1 (1:0). Biró: Hustig (Arad). Gólok: Zsizsik (2), Jánosi (2) és Reiter, illetve Bulik.
(LUPÉNY.) Minerul—Rovine Grivița 4:0 (0:0) Biró: Burdan. Gólok: Boldis (2), Zelenák és Schwartz.
(LUGOS.) Vulturii—Soimii 3:1 (2:0). Biró: Păunescu. Gólok: Popescu (3), illetve Hückl.
(BUCURESTI.) Unirea Tricolor—Telefon Club 5:0 (2:0).
(BRAILA.) Dacia Unirea—Makabbi 5:3 (4:1).
(CERNAUTI.) Jahn—Victoria CFR 4:0 (1:0).
(CONSTANTA.) AS Constanța—Coltea 8:1 (4:0).
(BRAILA.) Turda—Franco Română 2:2 (0:0).
(PRAHOVA.) Prahova—ACFR 3:2 (1:2).

Román Kupa

Szörnyű botrány Marosujváron

(MAROSUJVÁR.) ASSU—Cimentul (Torda) 1:0 (0:0,0:0). A mérkőzést szörnyű botrány zavarta meg. A rendőrség csak nehézségek árán állította helyre a rendet.
(NAGYVÁRAD.) Ferar—Napoca 5:2 (3:0). A kolozsvári csapat nem tudott megbirkózni a nagyváradi vasasokkal.
(TEMESVÁR.) Electrica—Olimpia (Temesvár) 11:3 (4:1).

„Rövidzárlat” az alkerületi bajnokságban

KOLOZSVÁR: KMSC—UEC 1:0 (1:0). A munkáscsapat jó játékkal „rövidzárlatot” okozott a villamoscsapatnak. A győztes gólt Orsolya lőtte az első félide utolsó percében. A két együttes a következő összeállításban játszott: KMSC: Chendrea—Mátrai Salamon—Fekete, Fazekas, Rech—Schneider, Gergely, Orsolya, Kézdi, Dovian. — UEC: Bacsoni—Costea, Aszalós—Nistor, Pop II., Barta—Puscariu, Dumitrescu, Daisa, Costin, Rusu.

Echo B—CFR B 7:1 (3:0). Biró: Almasan. Gólok: Bindász (4), Morar (2) és Fogarasi, ill. Deac.
KAC B Victoria B 4:2 (3:0). Biró: Mann. Gólok: dr. Nagy (2), László (2), illetve Tăranu (2).
UAC—Reuniunea mérkőzés utóbbi meg nem jelenése miatt elmaradt.
Echo ifj.—Universitatea ifj. 3:2 (0:2). Barátságos. Gólok: Szabó (2) és Dordos, ill: Coman.
KAC—HAGGIBBOR 3:0 (0:0). 50. néző előtt, a Haggibbor-pályán folyt le a két régi rivális barátságos csatája, amelyből a lelkes piros-fehérek kerül-

tek ki győztesen. A KAC mindhárom gólját Szaniszló lőtte.
Echo—Victoria 4:0 (2:0). A két törpecsapat találkozásából az Echo-kölykök fölényesen nyertek. Justin, Muresan és Zahan (2) góljaival.

Rekordok a KAC uszóversenyén

KOLOZSVÁR. A KAC vasárnap rendezte szezonzáró uszóversenyét, amelynek keretében több rekordjavító kísérlet is történt — sikerrel. Bereczky Apollonia, a KAC fiatal hölgyuszója a 200 méteres női gyorsuszás ifjúsági rekordját 3 p. 31.6 mp-re javította. 800 méteren viszont Csizmás KAC 13 p. 34 mp-el új kerületi rekordot uszott. A versenyszámokat Dékányi mester nővendégeinek humoros számai egészítették ki.

Rémes családi drámák Franciaországban

(PÁRIS.) Franciaországban a véres családi drámák egész sora játszódott le. Páris Clichy nevű városnegyedében egy Kovanoff Bazil nevű géplakatos féltékenységből revolverrel megölte a több év óta vele élő Coq Andrea asszonyt, majd pedig az emeletről az uccára vetette magát s szörnyethalt. — A Grenoble közelében fekvő Aprrieu községben Pagot Camille 33 éves munkás ugyancsak féltékenységből vadászfegyverrel agyonlőtte feleségét, aztán öngyilkosságot követett el. — Az Isère-megyében fekvő Charvieu községben Kraviec János lengyel munkás ittas állapotban a sző szoros értelmében lefejezte hitvesét. A borzalmas jelenetet a házaspár három kiskorú gyermeke a tehetetlen ré-

Szédületes formában vannak az amerikai atléták

MILANO. Az Európában portyázó amerikai atléták vasárnap a milánói nemzetközi atlétikai versenyen vettek részt. Az amerikaiak ezuttal is kitűnő formáról tettek bizonyosságot. Magasugrásban Walker 205 cm-t (!), rudugrásban Varoff 438 cm-t (!) ért el. 4x100 m-es stafétában az amerikaiak 41 mp-t futottak. A diszkoszvetést az olasz Oberveger nyerte 50.25 m-es kitűnő eredménnyel.
Salgótarján—Szeged FC 3:1 (2:1). Salgótarjánban játszották le vasárnap az egyetlen mérkőzést a magyar NB-ért Nagy meglepetésre a salgótarjániak győztek.
Francia bajnokság. Roubaix—Marseille 1:0, Metz—Strasbourg 2:1, Lille-Lens 2:0, Sochaux—Cannes 0:0.
Olasz eredmények: Torino—Milan 2:1, Napoli—Róma 0:0, Ambrosiana—Bologna 4:3, Bari—Haiduc (Jugoszlávia) 1:1.

tilén lámpával.
Az angol újságok felvetik a kérdést, nem jobb dolog-e Londonban manikűrös lánynak lenni, mint Trengganuban hercegnőnek. De Joyce Blevcowe egyelőre még nem tud válaszolni.

Rádió

KEDD, szeptember 13.
Bucuresti. 6,30: Torna, rádióhíradó, szórakoztató zene, háztartási és orvosi tanácsadó, hírek. 13: Időjelzés, időjárás jelentés, kulturális hírek, sport és víz-állásjelentés. 13,10: Déli harangszó, sporthírek. 13,25: Predescu Victor zenekara. 14,15: Hírek. 15,20: Időszerű előadás. 19: Müszaki üzenetek. 19,17: Lemezek. 19,55: Híres énekesnők lemezei. 20,20: Folescu énekes. 21,05: Rádiózene kar. 22,30: Hírek. 22,45: Vendéglői zene Budapest I. 7,45: Torna, lemezek, étrend. 11: Hírek. 11,20: Felolvasások. — 13,05: Cigányzene. 13,30: Hírek. 14,30: Zenekar. 15,35: Hírek. 17,10: Asszonyok tanácsadója, hírek. 18: Tánclemez. 19: Előadás. 19,30: Fuvola zongora kísérettel. 19,50: Felolvasás. 20,20: Szalonzene. 21: A gésák, operett. 23,30: Cigányzene. 24: Hírek német és olasz nyelven. 1,05 Hírek.
Bécs. 16: Rádiózenekar. 18: Tánclemez. 21,10: Zenés dalos est. 24: Könyvnyű bécsi zene.
Berlin. 19: Vidám zene. 20: Zenekar. 21,10: Vidám ének-est.
Varsó. 17: Rádiózenekar. 18: Tánczene. 19,10: Zongoraverseny. 20: Szoprán és baritonkettős. 23,05: Bach-lemezek.

— Az egykori cseh királyság koronázási kincseit közzé kell állítani. Prágából jelentik: Október 28-án lesz a cseh köztársaság fennállásának 20 éves évfordulója. Ebből az alkalomból közzé kell állítani az egykori cseh királyság koronázási kincseit. A cseh királyi korona arany abroncsból áll, amelyet aranyliliomok díszítenek. Az abroncs fölé aranyivek borulnak, ezek tetején 8 centiméter magas kereszt áll. A koronát rubintok és zafírok ékesítik. A királyi jogart rubinok és smaragdok díszítik. Az országalmát szintén ékkövek díszítik; a koronázási kincsekhez tartozik még Szent Vencel kardja, az olajtartály, végül a koronázási palást, amely II. Rudolf idejéből származik. Az évforduló alkalmából a Szent Vitos székesegyházban levő királysirokat hozzáférhetővé teszik a közönség számára.

— Miért vette meg Hiraj maharadzsa Mária Antonia gyémánt nyakláncát? Bombayból jelentik: A kalkuttai fővám hivatal helyt adott Hiraj maharadzsa (Darbhanga indiai állam uralkodója) felfolyamodásának és visszatértette azt az összeget, amelyet a maharadzsa Mária Antonia történelmi híru gyémántnyakláncáért fizetett. A vámvivatal elfogadta a maharadzsa érvelését, hogy a felbecsülhetetlen értékű ékszert nem azért vette, hogy viselje hanem azért, hogy történelmi nevezetességű műtárgyként muzeumában helyezze el.

— Gyilkos árvíz Indiában. Bombayból jelentik: Az indiai Garhwal államban a megáradt Nima folyó elszakította gátját. Az óriási víztömeg harsogó Niagaraként zúdult a fensikről a lapályra, ahol három falut összes házáival és lakosaival együtt teljesen elsöpört. A hullámok sziklához és fatörzsekhez csapott emberi és állati hullákat és letépett tagokat hőmpölygetnek. Az eltűntek számát százakra becsülik.

— Mérgesgáz a hernyóveszedelem ellen. Montrealból jelentik: Ontario államban olyan hernyóveszedelem következett be, amelyhez ilyen tömegben ebben az évszakban nem emlékeznek. Sundbury kerületben olyan hernyótömegek lepték el a vasutvonalakat, hogy a közlekedés komoly akadályokba ütközött; és egyes helyeken teljesen szűnetelt. Az országutakon szintén olyan óriási hernyótömegek tűntek fel, hogy a gépkocsiközlekedés szinte lehetetlené vált. A kanadai kormány repülőgépeket állított a hernyóveszedelem elleni szolgálatba és a hernyóktól ellepert vidékeken most repülőgépekről mérgező gázzal igyekeznek a hernyókat kiirtani.

Vád alá helyezték a filadelfiai fegyház egész vezetőségét az elevenen megsült rabok miatt

(FILADELFA.) Az amerikai államügyészség napokon át tartó vizsgálat után meghozta határozatát annak a párját ritkító világbotránynak ügyében, amely a filadelfiai fegyházban ment végbe. Mint emlékeztet, a múlt hét szombatján a fegyház négy rab halálát jelentette be. A halottkémi vizsgálat megállapította, hogy a rabok súlyos égési sebeekben pusztultak el.
Kiderült, hogy a fegyőrök mintegy 30 fegyencet, akik éhségstrájkot kezdtek, éjszakára bezártak egy közös cellába s annak ellenére, hogy Filadelfiában elvisehelhetetlen kánikula volt, rájuk nyitották a központi fűtést, miután előbb befűtötték a kazánt. A fegyencnek egy része megőrült, négyen meghaltak s a többi valamennyi égési sebekezt szenvedett.

Óriási felháborodás a közvéleményben
Az egész Egyesült Államok közvéle-

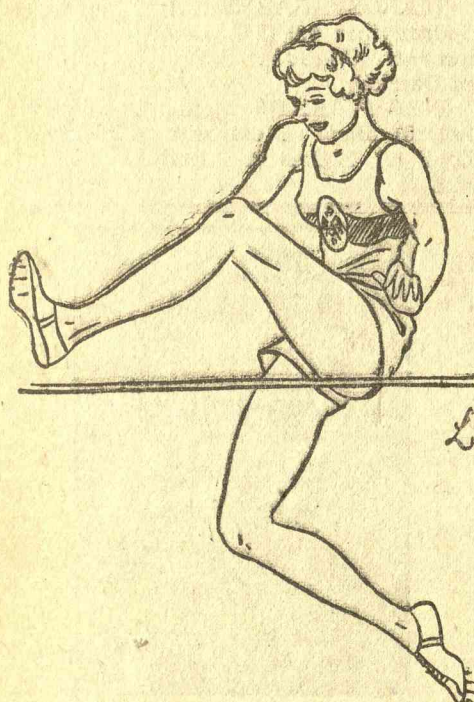
ménye óriási felháborodással értesült a filadelfiai fegyházban történt embertelenségről. A nyomozást a hatóságok a nyilvánosság kizárásával folytatták le. Az ügyészi határozású így szennzáció erejével hat, mert a közvetlenül vétkes fegyőrökön kívül bűnvád alá helyezi a fegyház igazgatóját, igazgató helyettesét és tizenkét tisztviselőjét. Ebből arra kell következtetni, hogy a fegyház vezetősége legalább is tudott arról a borzalmas kísérletről, amely harminc fegyenc elevenen való megfőzésére irányult.

Az amerikai lapok vastagbetűs címeikkel közlik az ügyészi határozatot. Valamennyi fegyház megvizsgálását követelik. Előre látható, hogy a most folyó kongresszusi elnökválasztásokkal kapcsolatban a kormányellenes propaganda agitációra fogja kihasználni a szörnyű visszaélést.

Manikűröslány Londonban, vagy hercegnő egy kis maláj államban?

(LONDON.) Megirtuk, hogy a csokládébarna, húszéves Mahmud herceg az angol védnökség alatt álló Trengganu maláj állam szultánjának testvéröccse beleszeretett egy londoni manikűröslányba, a szép szőke Miss Joyce Blevcowe-ba. Az uralkodó szultán semmiképpen sem akar beleegyezni a házasságba, de az ifju hősiesen kijelentette, hogy szerelméért mindent feláldoz és ha kell beáll sofförnek, de Miss Joycet mégis feleségül veszi. Miss Joyce is állhatatosan kitart véleménye mellett. Pedig, mint az angol újságok óva intik, nem éppen irigyelni való élet várna rá a távolkeleti trópusi államocskában.
Annai bizonyos, hogy a regényes szerelmi történet kitűnő propaganda-szol-

gálatot tett máris Trengganunak amelynek eddig a létezéséről sem igen tudott a világ. Az egész állam, amely a maláj félsziget keleti partvidékén bujik meg, mindössze tizenkétezer négyzetkilométer kiterjedésű. Az angol kolónia összesen negyven személyből áll, ezek mind brit tisztviselők és azok családtagjai. A benszülöttek hálászatból és rizstermelésből élnek. Európai izlésnek megfelelő szórakozás alig akad. Egyetlen mozi sincs az országban. A fővárosban Kuala Trengganung-ban a villanyvilágítás igen nagy luxusszámba megy. Csak a szultán „palotájában” és a brit tanácsadó házában világítanak villannyal. Miss Joyce-nak éppen úgy, mint a többi európainak, meg kellene elégedni ace-

A sport technikája. A legstílusosabb női magasugrást mutatja be rajzunk. A rekordot Dora Retjen tartja 1 méter 66 m-rel.